

Прамая лінія
УСЁ ПРА ДАПАМОГУ
3 АДРАСАМ

З моманту ўважэння новых умоў аказання адраснай сацыяльнай дапамогі прайшло больш за тры месяцы. Між тым гэта тэма — па-ранейшаму на слыху. Хто можа і хто не можа разлічваць на адрасную падтрымку, на каго з членаў сям'і яна прызначаецца, як вызначаюцца выплаты, што такое сукупны даход і каэфіцыент уліку эфекту ад сумеснага пражывання? Аб усім гэтым і іншым мы прапануем вам пагутарыць падчас «прамой лініі» з начальнікам упраўлення дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкай насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валентынай Пятроўнай СЯРГЕЕВАЙ.

Такім чынам, увага! Наша «прамая лінія» будзе праходзіць 28 сакавіка з 11 да 12 гадзін па радыёакцыйных тэлефонах (8 017) 292 38 21 і 292 38 92.

Папярэднія пытанні прымаюцца па нумары (8 017) 287 17 57.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Родная газета на роднай мове

26 САКАВІКА 2008 г.
СЕРАДА
№ 57 (26170)

Кошт 490 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

Рабочы дзень пераносіцца з панядзелка 5 мая на суботу 3 мая 2008 года

У Беларусі рабочы дзень з панядзелка 5 мая пераносіцца на суботу 3 мая гэтага года. Такое рашэнне прынята пастановай Савета Міністраў № 439, паведамліў БЕЛТА ў Апарце Саўміна.

Пастановай урада прадстаўляецца права арганізацыям з улікам спецыфікі вытворчасці (работы) ажыццяўляць перанос рабочых дзён у іншым парадку ў адпаведнасці з заканадаўствам.

Штармавое папярэджанне аб'яўлена на 26 сакавіка

У сувязі з неспрыяльнымі ўмовамі надвор'я на 26 сакавіка Рэспубліканскі гідрометэацэнтр перадаў усім міністэрствам і ведамствам штармавое папярэджанне, паведамліў карэспандэнту БЕЛТА ў гідрометэацэнтры.

У бліжэйшыя суткі, 26 сакавіка, у цэлым па Беларусі будзе воблачнае з праясненнямі надвор'я. Часам пройдзе снег і мокры снег. Ноччу па паўночным усходзе краіны чакаецца моцны снег. Месцамі завіруха. На дарогах галалёдзіца. Вечер заходні, ад 6 да 11 метраў у секунду. Ноччу па большай частцы тэрыторыі Беларусі, днём па паўночнай палове парывы ветру дасягнуць 15—20 метраў у секунду. Тэмпература паветра ноччу будзе вагацца ад нуля да мінус 7 градусаў, днём — ад мінус 1 градуса да плюс 5 градусаў.

КУП «Мінскі абласны цэнтр ўчета нерухомасці»

проводзіць аукцыйныя торгі па продажы:
■ права заключэння договораў арэнды земляных участкаў п.л. 10,0004 і 10 га разположэнных в д. Раков Воложинского р-на под строительство производственных объектов различного назначения (срок арэнды — 50 лет);
■ земляных участкаў для строительства и обслуживания одно-квартирного жилого дома в г. Заславле, д. Новоселье, д. Старина, п. Михановичи, п. Колодзіцы Мінскаго р-на.
Контактны тэлефон (8017) 2246134.
Сайт в Інтернете: www.rlt.by
КУП «Мінскі абласны цэнтр ўчета нерухомасці», УНП 690324015

Сем гадоў таму настаўнік з Любанчыны Рыгор Сыса пачаў працаваць у Палескім дзяржаўным радыёцэнтры-экалагічным запаведніку і сёння ён — галоўны паліўніцтвазнаўца гэтай незвычайнай установы на забруджаных Чарнобылем і адселеных тэрыторыях. У абавязкі спецыяліста ўваходзіць і змовава падборка гадзанаўцаў зубрагадвальніцка, у тым ліку і ката Белкі (на здымку).

РОЗГАЛАС А П О Ш Н Я І Н Ф А Р М А Ц Ь Я С У Т А К

МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ БЕЛАРУСІ ЗАСНАВАЛА ПРЭМІЮ ІМЯ ВІНЦЭНТА ДУНІНА-МАРЦІНКЕВІЧА

Міністэрства культуры Беларусі сумесна з Беларускай саюзам тэатральных дзеячў заснавала прэмію імя Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведаміў начальнік упраўлення мастацтваў міністэрства Міхаіл Казловіч.

Прэмія будзе ўручана на ўрачыстым вечары, прысвечаным Міжнароднаму дню тэатра, які 27 сакавіка пройдзе ў Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Я. Купалы.

ІРАНСКАЯ КАМПАНІЯ DIDAS CO MAE НАМЕР УКЛАСЦІ Ў РЭКАНСТРУКЦЫЮ ЧЭРВЕНЬСКАГА РЫНКУ Ў МІНСКУ КАЛЯ \$200 МЛН

Аб гэтым паведаміў БЕЛТА старшыня праўлення Беларускага рэспубліканскага саюза спажывецкіх таварыстваў Уладзімір Куляшоў.

Кампанія DIDAS Co прапанавала праект, які прадугледжвае ўважэнне 4-павярховага гандлёвага цэнтру і 20-павярховага офісна-гаспадарчага комплексу. Праектам прадугледжаны таксама будаўніцтва паркінгаў і добраўпарадкаванне тэрыторыі.

У ДТЗ ЗАГІНУЎ ПЕРШЫ НАМЕСНІК СТАРШЫНІ ГРОДЗЕНСКАГА ГАРЫКАНКАМА

У дарожна-транспартным здарэнні, якое адбылося ўчора на 157-м кіламетры аўтадарогі Мінск—Гродна непадальк ад вёскі Кенці Лідскага раёна, загінулі два чалавекі, у тым ліку першы намеснік старшыні Гродзенскага гарвыканкама.

Як удакладнілі карэспандэнту нашай газеты ў ДАІ УУС Гродзенскага аблвыканкама, аварыя зафіксавана каля а паловы дзевятай раніцы: сутыкнуліся грузавы аўтамабіль МАЗ, што рухаўся з боку Беларускай сталіцы, і аўтамабіль «Мерседэс», які ехаў насустрэчу. У выніку ДТЗ легкавы аўтамабіль апынуўся ў жоўце, а два яго пасажыры, што знаходзіліся на заднім сядзенні, загінулі. Акрамя таго, пацярпелі і вадзіцель «Мерседэса», які дастаўлены ў бальніцу. Кіроўца грузавіка цялесных пашкоджанняў не атрымаў. Праваахоўнікамі удакладняюцца ўсе акалічнасці гэтага здарэння.

Ігар ГРЫШЫН.

КІЛЕРЫ ДЛЯ СУЖЫЦЦА

Жыхар адной з вёсак Лідскага раёна стаў ахвярай заказнога забойства...

Паводле звестак упраўлення інфармацыі і сувязі з грамадскасцю Генеральнай пракуратуры, забойства было ўчынена яшчэ ў верасні 2006 года.

Жыхарка адной з вёсак Лідскага раёна вырашыла пазбавіцца ад свайго сужыцеля з дапамогай кілераў. Жанчына за 3500 долараў намяла два знаёмых і нават дапамагла ім здзейсніць лікую справу. Ноччу яна правяла хайруніскаў у хаду, выдала аднаму з забойцаў куконны нож. Менавіта гэтай зброй адзін са злычэўнікаў і ўдарыў кілера ахвяры ў грудзі, а другі зрабіў кантрольны стрэл у галаву з пісталета. Потым кілеры вывезлі труп у лес і закапалі. Сваёкам забітага сужыцеля сказала, што ён нібыта з'ехаў на заробкі ў Расію. Але праз некаторы час праваахоўныя органы вывелі ўсю злычэўную тройцу на чыстую ваду. Цяпер і арганізатары, і выканаватцы заказнага забойства працягнулі абвінавачванні.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

СВОЙ ЗЛОДЗЕЙ

Дырэктар аднаго Лунінецкага прадпрыемства паскардзіўся ў міліцыю, што кудысьці знікла больш за 8 тыс. літраў саларкі.

Сышчыкі неўзабаве ўстанавілі, што дырэктар выкраў работнік прадпрыемства: 47-гадовы злодзеў прыхпінуў тую саларку не ў адзін прыём, а цягну я на працягу амаль трых месяцаў.

Частку ўкрадзенага ўдалося вярнуць падчас вобвыску, а за ўсё давядзена адказваць паводле адпаведнага артыкула Крымінальнага кодэкса. Але гэта адбудзецца, калі падароны вернецца з бальніцы. Захварэў.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Падрабязнасці

«РЫБАЛКА» КОШТАМ У 57 МІЛЬЁНАЎ

Суд Мядзельскага раёна прызнаў мясяцовага жыхара вінаватым у незаконнай здабычы рыбы, якая пацярпела нанясенне ўрон у асабліва буйным памеры, і прызначыў яму пакаранне ў выглядзе 2 гадоў абмежавання волі без накіравання ў прапрачую ўстанову адрытка тыпу. У сувязі з добраахвотным пакрыццём часткі ўрону ў суме 2 150 000 рублёў, суд абавязаў спagnaць за грамадзяніна на карысць дзяржавы астатнюю суму — 55 603 000 рублёў, а таксама заплаціць дзяржпошліну ў памеры 2 780 150 рублёў. Аршытанаваная маёмасць — аўтамабіль «Фіат-Ціпа», тэлевізар «Віцязь», пыласос «Даево» — вярнуць на карысць дзяржавы на пакрыццё ўрону ад ўчыненага злычэўства.

Пра гісторыю, якая адбылася ў лістапада мінулага года, мы пісалі ўжо. Тады на КПП санаторыя «Сосны» міліцыяні былі прыняты аўтамабіль грамадзяніна (побач з ім знаходзіўся сын), у прычэпе якога былі сеткі з рыбай. Дзяржінспектары Мядзельскай мікрабальнай інспекцыі аховы жывёлнага і расліннага свету, якія прыбылі на месца, у двухотках даўжыні 72 і 90 метраў сярэд іншых відаў рыбы знайшлі і ралупку, рыбку, унесены ў Чырвоную кнігу. Ды не адну, а ажні 621 асобіну! Ажрыў у гэты час — у лістапада-снежня — у ралупкі быў нераст, падчас якога рыба губляе асяржоннасць. Урон, нанесены рыбным рэсурсам, вылічваецца за кожную асобіну згодна з зацверджанымі таксамі. За «чырванакніжнікаў» — у трайным памеры! На той час адна ралупка «пацярпела» на 93 000 рублёў, а ўсё «уло» — на 57 753 000 рублёў! Калі грамадзянін пачуў гэтую лічбу, на яго ачах з'явілі слёзы... Аднак усе яго апраўданні і тлумачэнні, дарчы, рыбка па найму ў дзяржаўнай прыродаахоўнай установе НП «Нарчанскі» (і пра сеткі, і пра «чырванакніжнікаў» ён не мог не ведаць) суд прызнаў непераканальнымі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«ФЕМІДА ЗАПЛЮШЧВАЕ ВОЧЫ НА ПАСАДЫ І ЗВАННІ, АЛЕ НЕ НА ЛЁСЫ ЛЮДЗЕЙ»

Учора Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка ўзяў ўдзел у Нардзе суддзў Рэспублікі Беларусь, якая сабрала больш за 450 прадстаўнікоў судзейскага корпусу краіны.

Нейкіх надзвычайных прычын для гэтай маштабнай нарады не было — кіраўнік дзяржавы традыцыйна рэгулярна сустракаецца з прадстаўнікамі ўсіх галінаў улады. Да таго ж, як адзначаў сам Прэзідэнт, сёння ў айчынным судыдакладанні няма праблем сістэмнага характару. Магчыма, адной з усюсных прычын правядзення сустрачч менавіта цяпер сталі нядаўнія кадравыя перастаноўкі ў вышэйшым эшалоне судовай улады.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што апошнім часам беларуская судова сістэма дынамічна і плённа развівалася. Значна павялічыліся судзейскі корпус, суддзі атрымліваюць годную зарплату, усё менш з іх маюць патрэбу ў жыллі. За апошнія пяць гадоў аб'ём бюджэтных фінансавання агульных судова павялічыўся амаль у чатыры разы... Далёка не ў кожнай дзяржаве на постсавецкай прасторы дасягнуты такі высокі ўзровень забеспячэння судой.

Сёння дзяржава робіць усё для нармальнага функцыянавання судой і мае права чакаць адпаведнай аддачы, — падкрэсліў Прэзідэнт.

На яго думку, ад эфектыўнасці правадзіцца ў многім залежыць стабільнасць у краіне і грамадстве. Штогод у суды вяртаюцца сотні тысяч грамадзян, і ад таго, наколькі хутка, якасна і справядліва вы-

рашаюцца хвалюючыя іх пытанні, залежыць стаўленне людзей да правадзіцца дзяржавай палітыкі, узровень іх даверу да улады ў цэлым.

— Правадзіцца павінна быць максімальна даступным і адкрытым, — заявіў Аляксандр Лукашэнка, — Суддзям неабходна павярнуцца тварам да людзей, прыслухацца да іх патрэб, больш глыбока дэ, сёння ў айчынным судыдакладанні няма праблем сістэмнага характару. Магчыма, адной з усюсных прычын правядзення сустрачч менавіта цяпер сталі нядаўнія кадравыя перастаноўкі ў вышэйшым эшалоне судовай улады.

Беларускі лідар запатрабаваў «навучыцца працаваць ва ўмовах функцыянавання дзяржавы для народа, якая прад'яўляе да ўсіх нас, ад Прэзідэнта да радавога дзяржаўнага служачага, надзвычайна высокай патрабаванні».

Прэзідэнт лічыць неабходным больш актыўны ўдзел суддзў ў развіцці прававой сістэмы ў цэлым і, перш за ўсё, у фарміраванні праграмаў і заканадаўчай базы. Ён высока ацаніў практыку выязных сустрачч суддзў з грамадзянінамі. На яго думку, гэта мае вялікае значэнне для павышэння прававой культуры насельніцтва. Суддзям такія сустрачч даюць магчымасць прама сустрачыся з людзьмі, што даюць аб айчынным прававасуддзі.

Я адзначыў у сваім выступленні Старшыня Вярхоўнага Суда Валентын Сукала, дзесяцігадовы першы, які мінуў з дня правядзення першага з'езда суддзў, быў асабліва складаным для судой агульнага юрыдыцыі. Гэта было звязана з правядзеннем судовай рэформы, актыўным змяненнем нацыянальнага заканадаўства і па-

цыйнага Суда будучы ўзмоцненыя і, магчыма, пашырэння.

— Патэнцыял Канстытуцыйнага Суда павінен быць больш шырока здзейнічаны ў нашай дзяржаве. У той жа час пачаўся пазбегнуць памылак і пралікаў не ўдалося.

Пра рост нагаруці на суддзў гаворыць Старшыня Вышэйшага Гаспадарчага Суда Віктар Каміянко. Толькі за апошнія пяць гадоў колькасць першасных заяў павялічылася ўдвая і летась складала каля 65 тысяч. Сума заяўленых патрабаванняў перавысіла трыльён рублёў.

Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў узмацніць ролю пракуратуры ў забеспячэнні выканання патрабаванняў Дырэктывы нумар 2, захаванні заканадаўства пры вынесенні судовых рашэнняў.

— Асноўная задача суда — вырашаць канфлікты, а не старацца іх! — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

— Памятаеце, раней суды ў нас называліся «народнымі». Затым ад гэтага тэрміну як ад архаізму адзавіліся, — звярнуўся да прысутных Аляксандр Лукашэнка. — Дык вось, гэта нік не павінна адбывацца на вашай рабоце: народны характар лжыць у аснове айчынага прававасуддзя.

Пра першаарговага задана ўсіх судовых інстанцый — у адкаленне судовага працэсу, выкананне-

якім разе «не нацягваць» да абвінавачання...

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, кожны зрыў судовага працэсу суп'езна падрывае аўтарытэт не толькі прававасуддзя, але і ўлады. У нас жа колькасць адкладзеных і прыпыненых спраў у суды па-ранейшаму вельмі вялікая. Чым палумачыць, што ў судзе Фрунзенскага раёна сталіцы адкладваецца столькі ж спраў, колькі ў суды Брэскай і Гомельскай абласцей рэспублікі? Прычыну Прэзідэнт бачыць у неарганізаванасці работы суддзў і слабым кантролі з боку кіраўніцтва судой.

Адказнасць за адклад спраў з-за няяўкі абавязаных асобаў лжыць і на арганізацыі. Гэтым ведамствам неабходна скаардынаваць працу.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў асабліва ўвагу Вярхоўнага, Вышэйшага Гаспадарчага судой, Міністэрства юстыцыі на тое, што ні адзін выпадак неабгрунтаванага прыпынення ці адкладу спраў, ні адзін факт безадказнага стаўлення суддзў да сваёй работы не павінен заставацца без увагі вышэйшых ступеняч судой і кваліфікацыйных калегій суддзў.

Прэзідэнт запатрабаваў арганізаваць дакладнае ўзаемадзейненне розных судова-экспертных устаноў, павысіць эфектыўнасць іх работы, вырашыць праблему свеечасовасці і аператыўнасці правядзення судовых экспертў. Пакуль жа сустракаюцца выпадкі, калі з-за правядзення экспертў справа зацягваецца на... чатыры гады!

Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў выключыць факты неабгрунтаванага прыцягнення да адміністрацыйнай і крымінальнай адказнасці. Паводле слоў Прэзідэнта, суды і пракуратура яшчэ не да канца выкарылі абвінавачаных ўх і падыходах да ацэнкі доказаў і назначэння пакаранняў. Вышэйшымі судамі па скаргах абвінавачаных, асуджаных і іх абаронцаў зменена звыш 200 прысудуў ў сувязі з перакваліфікацыяй іх учынкаў на больш мяккія склады злачынства. У дачыненні да амаль 400 асобаў зніжана пакаранне без перакваліфікацыі іх учынкаў.

— Пра недаказнасці віны павінна следаваць апраўданне. Ні ў якім разе «не нацягваць» да абвінавачання... Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, кожны зрыў судовага працэсу суп'езна падрывае аўтарытэт не толькі прававасуддзя, але і ўлады. У нас жа колькасць адкладзеных і прыпыненых спраў у суды па-ранейшаму вельмі вялікая. Чым палумачыць, што ў судзе Фрунзенскага раёна сталіцы адкладваецца столькі ж спраў, колькі ў суды Брэскай і Гомельскай абласцей рэспублікі? Прычыну Прэзідэнт бачыць у неарганізаванасці работы суддзў і слабым кантролі з боку кіраўніцтва судой. Адказнасць за адклад спраў з-за няяўкі абавязаных асобаў лжыць і на арганізацыі. Гэтым ведамствам неабходна скаардынаваць працу. Аляксандр Лукашэнка звярнуў асабліва ўвагу Вярхоўнага, Вышэйшага Гаспадарчага судой, Міністэрства юстыцыі на тое, што ні адзін выпадак неабгрунтаванага прыпынення ці адкладу спраў, ні адзін факт безадказнага стаўлення суддзў да сваёй работы не павінен заставацца без увагі вышэйшых ступеняч судой і кваліфікацыйных калегій суддзў. Прэзідэнт запатрабаваў арганізаваць дакладнае ўзаемадзейненне розных судова-экспертных устаноў, павысіць эфектыўнасць іх работы, вырашыць праблему свеечасовасці і аператыўнасці правядзення судовых экспертў. Пакуль жа сустракаюцца выпадкі, калі з-за правядзення экспертў справа зацягваецца на... чатыры гады! Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў выключыць факты неабгрунтаванага прыцягнення да адміністрацыйнай і крымінальнай адказнасці. Паводле слоў Прэзідэнта, суды і пракуратура яшчэ не да канца выкарылі абвінавачаных ўх і падыходах да ацэнкі доказаў і назначэння пакаранняў. Вышэйшымі судамі па скаргах абвінавачаных, асуджаных і іх абаронцаў зменена звыш 200 прысудуў ў сувязі з перакваліфікацыяй іх учынкаў на больш мяккія склады злачынства. У дачыненні да амаль 400 асобаў зніжана пакаранне без перакваліфікацыі іх учынкаў.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Адкрыцці і рассакрэчванні «ТЭЛЕВЯРШЫНІ-2007»

Генеральны прадзюсар тэлеверсіі ІV Нацыянальнага тэлевізійнага конкурсу «Тэлеваршыня» Ягор Хрусталёў сваё абвясненне выканаў. Сёлетняя цырымонія стала самай кароткай (менш як 2 гадзіны), дынамічнай і не пафаснай, поўнай самаіроніі і пароды на «скарэтных агентаў ТБ».

...Шчыра кажучы, гэта першая «Тэлеваршыня», якую я назірала з глядзельнай залы, а не за кулісамі. Проста каб правяршыць, ці не стала прэмія за гэтыя чатыры гады замкнёным колам, нікому, акрамя дасведчаных, не цікавым, ці не сумна глядзачым сачыць, які адны і тыя ж суддзі ўзнагароджваюць адных і тыя жа гульцоў. Аказалася — не, цырымонія не ператварылася ў пратэктуючую «радачу славаў», і кожны раз на «Тэлеваршыні» адбываюцца новыя адкрыцці.

Адкрыццё першае: беларускія тэлеперсоны вучацца апрагнацца, як «зоркі», і цяпер ужо не толькі Люся Лушчык радуе вока яскравым убораем. Адкрыццё другое: перы ўсіх «але» і «аднак» рэгіянальных тэлеканалы могуць рабіць прадукт не горшы, чым цэнтральны, распулліканскі. І не працта могуць, а робяць. За што і атрымліваюць заслужаныя ўзнагароды. Натуральна, у сталічных вядучых прамоў ўдзяч-

насі атрымліваюцца больш гладыкімі — лоск вялікага горада, ведаючы, што і як гаварыць. Затое «рэгіяналы» больш эмацыянальны і адкрытыя. Таму за гамяльчан, чый праект «Я шукаю маму...» стаў сёлета лепшым з рэгіянальных праектаў года, шчыра перажывае. І радуецца, даведваюшы, што праграма прынесла рэальную карысць: 20 маленькіх герояў знайшлі новыя сем'і. І ўсведамляе, чаго вартае прызнанне тэлепрафесіянала, які літаральна жыве гэтай тэмай: «Прыёмна атрымліваецца ўзнагароду. Але лепш, каб гэтай праграмы не было — не было б у Беларусі ні дзіцячых дамоў, ні няўдалых сем'яў, і нашы дзеці жылі шчасліва...».

(Заканчэнне на 2-й стар.)

ISSN 1990 - 763X

0 8 0 5 7 >

Курс валюты	Курс зямельных участкаў	Курс зямельных участкаў
1 долар США	2 145,00	10 UAH
1 еўра	3 332,26	10 UAH
1 латвійскі лат	4 783,14	100 BYR
1 літвійскі літ	965,00	EUR
1 чэшская کرونا	131,07	1000 BYR
1 польскі злоты	943,79	1000 BYR
1 расійскі рубль	90,50	1000 BYR
1 украінская грыўня	436,42	1000 BYR

Падпісчыца на часопіс «Звезда» Бугалічар. Гэты на 2008 год у рэдакцыі па самай выгаднай цене. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ААТ «Авенціва» Уладзіміра Граўцова» ул. 1000-047 Лясныя Мінскае № 021400172896 вб/в. 03.05.2008 ад 02.05.2009

КУП «Мінскі абласны цэнтр ўчета нерухомасці»

проводзіць адкрыты аўкцыён па продажы прадукцыйнай базы (зданне гаража об. п.л. 292 кв.м, зданне склада об. п.л. 96 кв.м, адміністрацыйнае зданне об. п.л.156 кв.м.), разположеной: г. Узда, ул. К. Маркса, 94. Пл. зем. уч. 0,5326 га. Начальная цена — 102 557 910 бел. руб. с НДС. Оплата за объект должна быть осуществлена в течение 30 дней с даты проведения аукциона. Подробное извещение опубликовано в газете «Звезда» от 08.02.2008 г. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 02.04.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 01.04.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактный телефон (8017) 224 61 34. Сайт в Интернете: www.rlt.by.

УНП 690324015.

Дырэктар чатырох будаўнічых фірмаў Мінска абвінавачваецца ў махлярстве

Дырэктар чатырох будаўнічых фірмаў Мінска («Аграмацэх», «Тэхдапамога», «Тэхдапамога-1» і «Брок-Партнёр») абвінавачваецца ў махлярстве. Аб гэтым паведамліва аперунаважаны па асабліва важных справах галоўнага ўпраўлення па барацьбе з карупцыяй і эканамічнымі злачынствамі крымінальнай міліцыі МУС Беларусі Вераніка Пасмецьева.

Паводле яе слоў, справа ўзбуджана па матэрыялах упраўлення па барацьбе са злачынствамі ў стратэгічных накірунках ГУУС Мінгарвыканкама. Устаноўлена, што падароны са студзеня 2004 года па сакавіку 2008 года, не маючы адпаведнага дазволу на будаўніцтва дамоў і

«ФЕМІДА ЗАПЛЮШЧВАЕ ВОЧЫ НА ПАСАДЫ І ЗВАННІ, АЛЕ НЕ НА ЛЁСЫ ЛЮДЗЕЙ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Аляксандр Лукашэнка з жалем канстатаваў, што колькасць неабгрунтавана асуджаных грамадзян з году ў год не скарачаецца і складае 10—12 чалавек. Толькі ў 2007 годзе да крымінальнай адказнасці незаконна прыцягнуты 11 чалавек. Прэзідэнт падкрэсліў, што кожны такі выпадак павінен скрупулёзна аналізавацца, а да суддзяў, якія далучалі такія парашэнні, прымяняцца самыя строгія меры ўздзеяння, аж да звальнення з займаемай пасады.

— Суддзя пры вынесенні рашэння не можа дзейнічаць паводле прычын «калі памылася, мяне выправіць». ПраваСУддзе не павіна быць запозненым, — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Разам з тым Прэзідэнт не мае канцэптуальных прэтэнзій да работ агупных судоў.

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, да расследавання і разгляду крымінальных спраў аб карупцыйных злачынствах неабходна падыходзіць больш скрупулёзна і акуратна.

— Сур'ёзныя недапрацоўкі следства сёння выяўляюцца ў ходзе разгляду крымінальных спраў аб карупцыйных злачынствах, а таксама іншых спраў, якія маюць грамадскі рэзананс і значнасць. Хану падкрэсліў, што ў гэтай рабоце надзвычай небяспечна перагнуць палку ў пагоні за колькасцямі паказчыкаў, — падкрэсліў беларускі лідар.

У прыватнасці, прыцягваючы да адказнасці кіраўнікоў падпрпрыемстваў, канцэрнаў за злачынствы, непасрэдна не звязаныя з крадзяжамі і хабарніцтвам, праваахоўныя органы часам зыходзяць з фармальнага неадпаведнасці рашэнню гэтых асобаў існуючым актам заканадаўства і розным інструкцыям, адзначаў ён. Паспешлівае, непразданае ўзбуджэнне крымінальных спраў наносіць шкоду дзелявоў рэпутацыі падпрпрыемстваў, ускладняе знешнеэканамічную дзейнасць.

— У некаторых выпадках за такімі справамі лёс не аднаго чалавека, а часам цэлага калектыву. Для таго каб правільна ацаніць дзеянні кіраўніка, неабходна ўсё комплексна ўлічваць, у тым ліку і

аб'ектыўныя абставіны, якія паўплывалі на іх умяненне, — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

У Беларусі неабходна ўзмацніць процідзеянне наўмысным банкруцтвам, лічыць Аляксандр Лукашэнка. Да гэтага працэсу трэба падыходзіць вельмі акуратна. Пры гэтым наўмысна банкруцтва дапускацца не павіны. Судам трэба вельмі скрупулёзна і нават педантычна падыходзіць да разгляду ўсіх спраў аб банкруцтве.

Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка адзначаў, што банкруцтва — праблема не толькі гаспадарчых судоў.

— У гэтым пытанні неабходна цеснае ўзаемадзеянне дзяржаўных органаў усё ўзроўняў — як рэспубліканскіх, так і мясцовых. Дзяржаўныя органы ўлады беспадстаўна адышлі ад гэтых пытанняў, — перакананы беларускі лідар.

Суддзя не мае права на памылку: ад неадпаведнасці або халатнасці суддзяў ні ў якім разе не павіны цярпець людзі, заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

— У руках суддзі сканцэнтравана вялікая ўлада, таму і адказ-

насць за сваю работу павіна быць вялікай. Там, дзе вяршыцца праваСУддзе, пралікі проста недапушчальныя, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт асобна спыніўся на пытанні выканання рашэнняў, звязаных з абавязальнасцямі бацькоў перад дзецьмі. Ён нагадаў, што ў рэспубліцы прыняты закон аб правах дзіцяці, выданыя Дэкрэт № 18 аб дадатковых мерах па дзяржаўнай абароне дзіцяці ў нудальных сям'ях, які абавязваў нядабрына бацькоў працаўладкавацца і кампенсавалі расходы дзяржавы на ўтрыманне дзіцяці.

Кіраўнік дзяржавы засяродзіў увагу на тым, што цяпер грамадзяне і арганізацыі ўсё часцей вырашаюць свае праблемы праз суд.

— Гэта вынік не толькі дынамічнага развіцця сацыяльных адносін, але і эканомікі краіны, але і павышэння ўзроўню прававой культуры ў грамадстве, росту даверу людзей да праваСУддзя. Першаарговая задача — захоўваць і ўмацоўваць гэты давер, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Сяргей ПРОТАС.

Для стварэння друкаванага органа СНД няма перашкод

Такую заяву зрабіў журналістам, адказваючы на пытанне карэспандэнта БЕЛТА, старшыня Міждзяржаўнага савета па супрацоўніцтве ў галіне перыядычнага друку, кнігавядання, кнігараспаўсюджвання і паліграфіі, міністр інфармацыі Беларусі Уладзімір Русакевіч.

У ліку прапановаў аб стварэнні друкаванага органа СНД ёсць варыянты: арганізацыя выпуску ўкладак у існуючых газетах у рэспубліках або асобнага выдання. Акрамя таго, прапановаўцацца стварыць Інтэрнэт-версію выдання.

Адмена санкцый можа вырашыць складанасці ў Беларуска-амерыканскіх адносінах

Ключ да выйсця з сітуацыі, якая склалася ў беларуска-амерыканскіх адносінах, — адмена санкцый. Аб гэтым заявіў прэс-сакратар МЗС Беларусі Андрэй Папоў, адказваючы на пытанне карэспандэнта БЕЛТА наконт заявы прэс-сакратара Дзяржаўна-партамента ЗША ў адносінах да Беларусі.

«Трэба ясна сказаць, што афіцыйны прадстаўнік Дзяржаўна-партамента ЗША ўводзіць міжнародную і амерыканскую грамадскасць у зман, спрабуючы прадставіць беларускі бок адказным за бягучую сітуацыю ў беларуска-амерыканскіх адносінах», — заявіў Андрэй Папоў. «Такія спробы можна смела разглядаць як праўленне маральнай і палітычнай вярхоўнасці пазіцыі ЗША ў адносінах да Беларусі», — дадаў ён.

На думку афіцыйнага прадстаўніка МЗС Беларусі, «аўтарства» сітуацыі, якая склалася, поўнаасно належыць ЗША». «Згадзіцеся, факты непасрэдна сведчаць: менавіта адміністрацыя ЗША ініцыявала супраць нашай дзяржавы эканамічныя санкцыі, гэта значыць, фактычна, эканамічны шантаж, забаронены міжнародным правам», — сказаў ён.

«Згадзіцеся, што ў гэтых умовах дзеянні Беларусі абсалютна заканамерныя, паколькі яны накіраваны выключна ў адказ і поўнаасно адпавядаюць Венскай канвенцыі аб дыпламатычных зносінах», — сказаў прэс-сакратар МЗС.

«Таму калі амерыканскі бок сапраўды «кадавае» аб наступствах і сапраўды хоча «іншых адносін» з нашай краінай, ён сцвярджае афіцыйны прадстаўнік Дзяржаўна-партамента, то ён павінен адмяніць санкцыі супраць Беларусі», — заявіў ён. «Ключ да выйсця з сітуацыі, якая склалася, — адмена санкцый», — канстатаваў афіцыйны прадстаўнік МЗС Беларусі.

ЯК ЛЕЎ НАКАРМІЎ... ЦАРА ЗВЯРОЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Кліенты» Любові Мікалаеўны — усё драпежнікі ў заапарку: малыя, алкан-беломохты, бусьлі... «Бусел — таксама драпежнік» — смеяцца рабочыя. Пакармілі мы з ёй і дзвух страўсцаў, якіх нядбайна купілі ў знакамітай гаспадарцы ў Пастаўскай раёне, дзе ўжо даўно займаюцца градоўляй гэтых птушак. Арпан, калі, здавалася ўбачыў, што мы мсма нясеім, адразу падляцэў блізка да металічнай сеткі. Любові Мікалаеўна з задняга боку яго «кватэры» адчыніла дзверы, і мы ўвайшлі ўнутр. Мясца — на змятлі, і пачала вяртацца гэтая прыгожая вялікая птушка.

Што датычыцца рызык ў рабоце з драпежнікамі, Любові Мікалаеўна адзначае, што ніколі, слава вышэйшым сілам, не была паранена. Галоўнае — не парушаць тэхніку бяспекі. А тут яна ічыць больш важная, бо жывёлы непрадказальныя. Гэта стаяк, машыны можа выключыць. Драпежнік звычайна, нават калі спыць, «патэнцыйна небяспечны».

Бліжэй да пяці гадзін у заапарку жыцьчы наведвальнікі. Бацькі з дзецьмі, а вось захаванія. Прышлі на экскурсію выхаванцы спецыялізаванага дзіцячага інтэрната, з якім заапарк сабраў. Тут, дарэчы, для хворых дзіцяці, у якіх дрэнны слых і іншыя праблемы са здароўем, будуюць праводзіць спецыялізаваныя цыклы заняткаў. Вядомыя цэлы медыцынскі накірунак — «ячэрніца» з дапамогай зносінаў з жывёламі. Нават прадстаўнікі расійскага тэлебачання прыязджалі ў віцебскі заапарк рабіць рэпартаж па гэтай тэме.

Вельмі мне цікава было азнаёміцца з унікальнымі дакументам — «Інструкцыяй па тэхніцы бяспекі і правілах абслугоўвання льва». На мой погляд, вельмі правільны ў цэлым па жыцці пункт 1. Далей — цытата: «1. Выконвай толькі тую работу, якая даручана альбо дазволена наймальнікам». Не меней актуальны і пункт 2: «Будзь уважлівым і акуратным падчас выканання работ: не адхіляйся на рабочыя справы і размовы, не адцягвай увагу іншых».

Любові Мікалаеўна прадставі-

ла мне ў часовае карыстанне сваё спадчэцтва. У падобным памяшканні наразаецца мяса, каб кавалкі ўвайшлі ў клетку на ўзроўні падлогі. Ежу ў пластыкавую «скрынку», апошнюю на танку — і ўперад, да вальера льва. Аказваецца, у дзень з'явіліся ўжо 10—15 кілаграмаў каніны, цяляціны... Вага льва прыкладна 35 кілаграмаў. А хто ж яго, каб канкрэтна лёву ведаць, на шалі паставіць? Адбіраецца ў якасці корму лепшае мяса без костак. Нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці.

— Бывае, наведвальнікі прыносяць з сабой каўбасу, каб даць льву. І, нагледзіўшыся, на забаронены наліпі, што нельга пераходзіць «паласу» бяспекі, пералазіць праз металічную трубку агароджы і аказваюцца ля клеткі. — гаворыць Любові Мікалаеўна.

Яе зменшчыца, Галіна Мікалаеўна Гестун, дадала: «І дынам могуць у лва тэкнуць, каб расшавяліць, бо некаторым не падабаецца, што лёў проста можа ляжаць. Наогул, проста незразумела, калі бачыш, што дзеці такім жа чынам круцяцца ў іных звероў, а іх бацькі не забараняюць гэта рабіць».

«І вось яна «хвіліна». «Не спужаецца?» — пытае мяне Любові Мікалаеўна. — «Так ён можа быць добрым, а калі справы даходзяць да мяса, рэзка мяняецца. Можна вядоўзіць сабе неадказна, тым больш у адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне. «Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне. «Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

«Мо не зразумеў, што ежу прынеслі?» — гаворыць Любові Мікалаеўна. — «Зараз паклічу, пачакайце! Рыгусі! Рыгусі!» І вось другая спроба ў адносінах да незнаёмца. Адрывае металічныя «дзверы», нічога, акрамя свежага мяса, лёў не хоча есці ісці да мяне.

Махлярка назвалася супрацоўніцай КДК

У міліцыю звярнулася 80-гадовая пенсіянерка з Магілёва. Яна паведала, што ўдзень у яе кватэру зайшла невядома жанчына, якая назвалася супрацоўніцай Камітэта дзяржантролю. Праўда, пасля змястоўнай гутаркі з «кантралёрам» зніклі некалькі грошы — амаль паўмілія рублёў. Аператывна-следчая група умяла ўстанавіла, што грошы скрала 45-гадовая жанчына, якая насамрэч нідзе не працуе. Яна затрымана, распрачана крымінальная справа.

Алена КАЗЛОВА.

Трое грамадзян Беларусі пацярпелі ў бойцы ў Маскве

Як паведаміў прэс-сакратар пасольства Беларусі ў Расіі Віталь Сліўка са спасылкай на дадзены аддзела ўнутраных спраў «Ясенева» УУС Масквы, бойка адбылася 24 сакавіка галя 23 гадзін на поўдні расійскай сталіцы. Ініцыятар узнік на бытавой калекцыі. Удзельнікі бойкі, у тым ліку шэсць грамадзян Беларусі, знаходзіліся ў нецвярозым стане. У выніку трыя беларусы атрымалі нажавыя раненні. Двое з іх шпіталізаваны ў Інстытут хуткай дапамогі імя М.В. Скліфасоўскага за раненнямі сярэдняй цяжкасці, пагрозы для іх жыцця няма. Трэці пацярпелы атрымаў пранікальныя раненні ўнутраных органаў і ў цяжкім стане шпіталізаваны ў гарадскую бальніцу імя С.П. Боткіна.

Віталь Сліўка адзначаў, што ўсе пацярпелыя беларусы працавалі ў адным з ахоўных агенстваў Масквы. Родным пацярпелым паведалі аб здарэнні. Па факце бойкі ўзбуджана крымінальная справа, абставіны здарэння ўдакладняюцца. Консульскі аддзел пасольства знаходзіцца ў пастаянным кантакце з праваахоўнымі органамі Масквы, дадаў прэс-сакратар беларускай дыпламатычнай місіі.

Эдуард ПІВАВАР, БЕЛТА.

Абзац

● За суткі на дарогах Брэсцкай вобласці адбылося 43 ДТЗ, што больш як у шэсць разоў перавышае ўзровень аналагічнага перыяду мінулага года. Асноўная прычына здарэнняў — неадпаведна дарожнага становішча ў складаных умовах надвор'я. За суткі ў вобласці выпала дэкадная норма ападкаў.

● Група расійскіх турыстаў трапіла пад снежную лавіну ў Якуціі, два чалавекі загінулі, адзін пацярпеў, паведамляюць інфармацыйна са спасылкай на прэс-службу Далёкаўсходняга рэгіянальнага цэнтра МЧС Расіі.

● У сталіцы Калмыкіі Элісця ўчора адключылі Дзе святлафоры, перадаюць інфармацыйныя. П

ДЫЛЕМА

МІНІ-РЫНАК АЛЬБО ФІЗКУЛЬТУРНЫ КОМПЛЕКС?

Над такім пытаннем цяпер разважаюць жыхары магілёўскага мікрараёна Саломенка. Там, на месцы дзеючага міні-рынка, збіраюцца пабудавачы фізкультурна-аздараўленчы комплекс.

Фізкультурны комплекс дасць магчымасць жыхарам заняцца спортам, далучыцца да здаровага ладу жыцця.

З гэтымі высновамі ніхто не спрачаецца. Але новы комплекс мяркуецца пабудавачы на месцы папулярнага міні-рынку «Крыніца». Прадпрыемальнікі, якіх на рынку больш за сотню, хвалюцца адно аднаму. Да справы далучыліся і дэпутаты Магілёўскага гарадскога Савета.

Гарадская выканаўчая ўлада прапануе пабудавачы ў мікрараёне вялікі спартыўны комплекс з двума басейнамі і гімнастычнай залай. Гэта было б вельмі дарэчы для Саломенкі: у спартыўным раёне жыве шмат моладзі і дзяцей, а са спартыўных аб'ектаў — толькі невялікая зала ў сярэдняй школе.

Міні-рынак у мікрараёне Саломенка.

ПАКІНЬЦЕ ПОМНІК У СПАКОІ

У Оршы гараджане намагуюцца асэнсаваць, што за будаўніцтва ідзе каля помніка пісьменніку і земляку Уладзіміру Караткевічу ў Прыднэпроўскім парку.

Ім адказалі, што будуецца прыбыраўна. Пасля гэтага пайшлі званкі і запыты ў гарвыканкам. Нарэшце, грамадскіх Оршы сабралася ў музей У. Караткевіча на сустрэчу з прадстаўнікамі ўлады, каб атрымаць адказ на сваё пытанне.

Намеснік старшыні гарвыканкама Мікалай Саксонаў і загадчыца аддзела культуры Ірына Мігаль расказалі, што помнік пісьменніку запланавана перанесці ў іншае месца — тут жа, у парку. У далейшым будзе зроблена яго рэканструкцыя. А наогул у сувязі з «Дзяцькамі-2008» запланавана размясціць у парку дзіцячыя атракцыёны і кафэ.

Прысутныя на сходзе не раздзялялі заспакоенасць улады. Яе прадстаўніком было задана шмат пытанняў. Хто прымаў рашэнне канкрэтна пераносіць помнік? Ці давалі гэты факт да ведама хоць бы супрацоўніку музея У. Караткевіча? Чаму загадаў не праінфармаваць грамадскіх аб пачатку будаўніцтва праз сродкі масавай інфармацыі?

Заснавальца музея У. Караткевіча Лілія Радомская нагадала, што помнік — слаўтасць горада, ён занесены ва ўсе турыстычныя даведнікі Беларусі, дзе змешчана яго фота і пазначана месца знаходжання.

На сходзе выступалі настаўнікі, паэты, інжынеры — людзі, якія жывуць і працуюць у горадзе. Яны прапанавалі прыпыніць «цікавую» будоўлю каля помніка, значыцца, што памятаюць яго ўрачэнне адкрыцця да 925-годдзя Оршы. А за шаснаццаці гадоў гэта месца стала святым, як вытокі роднага слова.

Вольга ШУТАВА.

НА СВАЕ ВОЧЫ

БОЛЬ БАЛЬНІЦЫ

Год таму г. Заслаўе ўвайшоў у склад Мінскага раёна (раней ён быў горадам абласнога падпарадкавання). Пасля аб'яднання раён атрымаў «у спадчыну» і шэраг сацыяльных праблем, якія назапашваліся тут гадамі. Адна з самых актуальных — незадавальняючы стан будынкаў мясцовай бальніцы.

Заслаўская гарадская бальніца, якая цяпер з'яўляецца філіялам № 2 Мінскай цэнтральнай раённай бальніцы (МЦРБ), структурна складаецца з некалькіх будынкаў, раскіданых па розных канцах горада: паліклінікі, першага і другога тэрапеўтычных аддзяленняў, дзіцячай кансультацыі, зубатраўмацкай лабараторыі і двух ФАП'аў (у Пятрышкаўскім і Лашанскім сельсаветах).

Асноўны корпус паліклінікі быў узведзены ў 1905 годзе. Першапачаткова тут размяшчалася школа, а рэканструкцыю пад паліклініку правялі толькі ў 1987-м. Крыху пазней стары корпус атрымаў прыбудову.

Сёння паліклініку ў Заслаўі разлічана на 250 наведванняў у змену. Рэальная лічба значна большая. Сам будынак знаходзіцца ў добрым стане. Асноўная складанасць — недахоп свабодных плошчаў. Тут патрэбны дадатковыя кабінеты для дзённага стацыянара, фізіятэрапеўтычных працэдур, функцыянальнай дыягностыкі, гастраскапіі. У заслаўскай паліклініцы няма нават кабінета афтальмолага, хоць штатным раскладам адпаведны спецыяліст прадугледжаны.

Паводле дзеючых санітарных правілаў і нормаў (СанПіП), на аднаго пацыента стацыянара (на адно ложка-месца) павінна прыпадаць 7 квадратных метраў плошчы. У Заслаўі гэты паказчык меншы амаль удвая: 4 «квадраты» на адзін ложка. Здавалася б, усё проста: трэба паменшыць колькасць ложкаў, аднак гэта немагчыма па прычыне існавання яшчэ аднаго нарматыва — забяспечанасці ложкамі на ты-

чык філіяла № 2 «Заслаўская гарадская бальніца» Мінскай ЦРБ Міхаіл Каралько, — таму Міністэрства аховы здароўя сёння актыўна вядзе работу па ўкараненні стацыянараў з вышэйшымі тэхналогіямі, напрыклад, па пераводзе часткі «лёгка» пацыентаў на поліклінічнае лячэнне. Гэта дазволіць больш рацыянальна выкарыстоўваць наяўныя рэсурсы. Аднак падобная аптымізацыя, вядома ж, не павінна пярэчыць СанПіПу.

Паводле слоў Міхаіла Іосіфавіча, пэўная чарга на планаванае стацыянарнае лячэнне ў Заслаўі ёсць. Але гэта не самая сур'ёзная праблема. Пры неабходнасці заслаўскіх пацыентаў могуць прыняць у стацыянар Мінскай раённай і Ратамскай пасляковай бальніцы. Што тычыцца экстраннай шпіталізацыі, у ёй увогуле нікому не адмаўляюць.

Найбольш нараканню сёння выклікае стан будынкаў першага і другога тэрапеўтычных аддзяленняў. Будынак тэрапіі № 1 (1939 год) здачы ў эксплуатацыю знаходзіцца некалькі гадоў таму. Гэта прыстасавана пабудова, дзе размешчаны 25 ложкаў дарослага стацыянара, 20 — дзіцячага і харчблок. Капітальны

ремонт тэрапеўтычнага аддзялення прайшоў у 1993 годзе, дзіцячага аддзялення — у 1995-м, харчблока — у 2002-м. Рацыянальных змен ён не прынес.

Сёння будынак тэрапіі № 1 не адпавядае дзеючым санітарным нормам. Тое ж тычыцца і будынка другога тэрапеўтычнага аддзялення. Ён знаходзіцца за 2 км ад паліклінікі і, адрозненне ад першага, з'яўляецца не цаглянай, а драўлянай пабудовай. Бягучы ремонт там праводзілі ў 2003 годзе. Тэрапія № 2 не мае свайго харчблока, таму ежу даводзіцца падвоззіць у тэрма-сах з тэрапіі № 1. Больш за тое, кожны раз для таго, каб узвесці ў пацыентаў аналізы, з паліклінікі ў тэрапію № 2 адпраўляюць машыны з лабарантам. Калі, напрыклад, хвораму на пнеўманію трэба зрабіць рэнтгенаўскі здымак (а рэнтгенакabinet маецца толькі ў паліклініцы), за ім таксама накіроўваецца службовы транспарт.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Будынак тэрапеўтычнага аддзялення №1 даўно патрабуе рэканструкцыі.

У палатах не вытрымліваюцца нормы СанПіПа.

ремонт тэрапеўтычнага аддзялення прайшоў у 1993 годзе, дзіцячага аддзялення — у 1995-м, харчблока — у 2002-м. Рацыянальных змен ён не прынес.

Сёння будынак тэрапіі № 1 не адпавядае дзеючым санітарным нормам. Тое ж тычыцца і будынка другога тэрапеўтычнага аддзялення. Ён знаходзіцца за 2 км ад паліклінікі і, адрозненне ад першага, з'яўляецца не цаглянай, а драўлянай пабудовай. Бягучы ремонт там праводзілі ў 2003 годзе. Тэрапія № 2 не мае свайго харчблока, таму ежу даводзіцца падвоззіць у тэрма-сах з тэрапіі № 1. Больш за тое, кожны раз для таго, каб узвесці ў пацыентаў аналізы, з паліклінікі ў тэрапію № 2 адпраўляюць машыны з лабарантам. Калі, напрыклад, хвораму на пнеўманію трэба зрабіць рэнтгенаўскі здымак (а рэнтгенакabinet маецца толькі ў паліклініцы), за ім таксама накіроўваецца службовы транспарт.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

АДВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ

БЕЗ БЮРАКРАТЫЧНАГА ПРАМАРУДЖВАННЯ

Вялікая брудная лужына даўжынёй у дзесяці крокаў, што «разлілася» недалёка ад папулярнага ў Віцебску Смаленскага рынку, стала нагодай, як кажуць на афіцыйнай мове, для «выезду на месца» прадстаўнікоў гарвыканкама, камунальнай службы і іншых адказных асобаў. Дробны факт? Але гэтая праблема існавала некалькі гадоў. Дзіўна, што толькі сёлета яна была агучана. І нарэшце, здаецца, вырашылася.

«Вось ужо некалькі гадоў ля ААТ «Сцяг індустрыялізацыі» вядзецца будаўніцтва элітных жылых дамоў, — расказала мне мясцовая жыхарка. — Па каналах мясцовага тэлебачання штодзень паказвалі рэкламныя ролікі пра сучасныя кватэры з індывідуальнымі газавымі катламі. Маўляў, у халодны час года самі будзеце рэгуляваць тэмпературу. Пры гэтым кацёл дазволіць вельмі эканоміць на аплаце камунальных паслуг. Не жылё, адным словам, а мара. А вось пра тое, што творыцца пад вокнамі, чамусьці, не ўгадвалася».

Між іншым, тут бывае шмат людзей, бо ў першым з пабудаваных дамоў працуе крама. Кожны нармальны чалавек стараўся не трапіць у бруд. Людзі вымушаны былі фарсіраваць «вадаём» з дапамогай трамвайных пугей. Але ж і паміж рэйкамі стаяла вада.

«Няўжо будаўнікі не могуць засыпаць лужыну? Калі гэта не будзе зроблена ў бліжэйшы час, вясной стане яшчэ горш», — канстатавала нераўнадушная жыхарка Віцебска.

Пасля нашага звяртання ў Віцебскі гарадскі выканаўчы камітэт адказ не прымусіў сябе доўга чакаць. Першым намеснік старшыні гарвыканкама Уладзімір Каташук паведаміў, што ў пачатку сакавіка забудовышчык — таварыства з дадатковай «Буддо-мінвест» — падсыпаў тэрыторыю на будаўнічым пляцоўцы аб'екта «40-кватэрны жылы дом па вуліцы Гагарына, 5». Больш за тое, падсыпка праводзіцца перыядычна для арганізацыі падвозу на пляцоўку будаўнічых матэрыялаў.

Утварэнне лужыны на пешаходных дарожках тлумачыцца адсутнасцю ліўнепрыёмнікаў з правага боку вуліцы, гаворыцца ў адказе. А стоку дажджавых вод у ліўнепрыёмнікі на праезнай частцы вуліцы перашкаджаюць трамвайныя пугі. Для спуску вады работнікамі ТДА «Буддомінвест» пракапаны канаўкі, якія працывіюцца па меры залівання.

Добраўпарадкаванне тэрыторыі побач з жылым домам завершыцца не пазней за 1 ліпеня гэтага года. Што да забеспячэння ліўнепрыёмнікамі па двух баках трамвайных пугей, гэта будзе выканана падчас рэканструкцыі вуліцы, якая ўжо вядзецца. Так што некалькі гадоў дэядзедца пачакаць.

Добра, што ў канкрэтнай сітуацыі не пачалася вядомая многім «бюракратычная перапіска». Маглі б спаслацца на «немагчымасць хутка правесці ўсе работы», «адсутнасць сродкаў» і г.д.

Толькі ўнікае рэзонае пытанне: чаму так доўга цяперлі людзі? Няўжо раней не было звярнуцца ў органы мясцовай улады? Альбо і цяпер жывуць зняёмныя ўсім «падыходы»: маўляў, якое будаўніцтва без броду?

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

УЛУЧШИТЬ ИНФОРМИРОВАНИЕ, УСИЛИТЬ КОНТРОЛЬ

В начале года в редакцию обратился житель города Осиповичи Сергей Сидоров. Он попросил помочь ему разобраться с проблемой колодцев в деревне Радутичи Дарагановского сельсовета, где у жены Сергея Михайловича есть дом. А также с другими проблемами, имеющими непосредственное отношение к работе местной власти.

В «Местном самоуправлении» за 13.02.08 г. была опубликована статья «Чей колодец?», где рассматривались некоторые из поднятых нашим читателем вопросов.

На днях редакция получила реагирование, подписанное заместителем председателя Могилевского областного Совета депутатов Т.Н. Исаченко.

«Обращение гражданина Сидорова С.М., проживающего в г. Осиповичи, рассмотрено заместителем председателя областного Совета депутатов Исачено Т.Н. и председателем Кировского районного Совета депутатов Маркевичем В.В. с выездом на место. По существу вопросов, поднятых гражданином Сидоровым С.М., установлено следующее.

Сидоров С.М. был зарегистрирован Осиповичской избирательной комиссией по выборам депутатов районного Совета кандидатом в депутаты по Парковому избирательному округу № 18. По результатам голосования за кандидатуру Сидорова С.М. проголосовало 28,4 процента избирателей, принявших участие в голосовании. Итоги выборов Сидоров С.М. не оспаривал.

В районе проводятся встречи и отчеты депутатов перед избирателями, во втором полугодии 2007 года их состоялось 30. Информирование населения о проведении встреч депутатов с избирателями осуществляется путем вывешивания объявлений. Поступившие в ходе встреч вопросы фиксируются руководителем группы, доводятся до исполнителей и берутся на контроль отделом идеологической работы райисполкома.

В частности, устранение замечания, высказанного Сидоровым С.М. в ходе встречи с жителями микрорайона № 1 г. Осиповичи, проводимой председателем Осиповичского районного Совета депутатов Пузицом А.В. 20.12.2007 г., поручено главному инженеру РУКПП «Райсервис» Половникову Н.И. В настоящее время выполнен ремонт существующего наружного освещения дворовой территории жилого дома № 51 по улице Сумченко. Заказана проектно-сметная документация на проведение работ по освещению территории, прилегающей к коммерческому павильону. До выполнения запланированных работ установлено освещение по временной схеме.

Дарагановским сельским Советом организована работа по ремонту колодцев общего пользования, расположенных в деревне Радутичи. С целью обеспечения населения качественной питьевой водой решением Дарагановского сельсовета общественные колодцы поставлены на учет. До 1 апреля 2008 г. будет проведена их инвентаризация и разработаны мероприятия по сохранению и поддержанию в состоянии, соответствующем санитарно-гигиеническим нормам.

Четыре дома в деревне Радутичи сданы в эксплуатацию в 2005 году. Заказчиком строительства являлся ОСПК «Колхоз им. Ульянова» (в настоящее время присоединен к ОСПК «Колхоз «Коварский»). Проектно-сметной документацией строительство сараев не предусматривалось. Руководством ОСПК жителям указанных домов по их заявлениям будут предложены строительные материалы для строительства необходимых придворных строений.

По результатам рассмотрения обращения председателю районного Совета депутатов Пузику А.В. и председателю районного исполнительного комитета Шукловичу Г.Е. указано на необходимость улучшения работы по информированию населения и усилению контроля за исполнением должностными лицами наказов избирателей.

Работа местных Советов депутатов и органов исполнительной власти в части улучшения условий проживания жителей малых и средних городов будет рассмотрена на выездном заседании облисполкома, которое состоится в мае т.г. в г. Осиповичи, и заседании Совета по взаимодействию органов местного самоуправления при Совете Республики Национального собрания Республики Беларусь в октябре т.г. Заявителю дан письменный ответ.»

ТЭРЫТОРЫЯ З «РАДЫЯЦЫЙНЫМІ АСАБЛІВАСЦЯМІ»

Пажылая жанчына, выйшаўшы з магазіна, спыталася дадому. Але, убачыўшы на вуліцы старшыню сельскага Савета Людмілу Зеляноўскую, прыпыніла хаду. Скарыстаўшыся момантам, вырашыў пазнаёміцца з ёю, пацікавіцца жыццём.

Чатырох свіней трымаем, — адрапартавала Марыя Аляксандраўна Махэйка, 67-гадовая пенсіянерка, — карову, коніка. У клопатах жывём, бадзёрымся. А калі што трэба, дык мы да Людмілы Мікалаўны звяртаемся.

Падыйшла і яшчэ адна жанчына — Любоў Івануаўна Бухта. Зеляноўская пацікавілася: можа нейкае пытанне ёсць да сельвыканкама? Ды няма, быў адказ. Дзякуй за ранейшае.

У вёску Паселічы Хойніцкага раёна гэта сям'я прыехала ў 1999 годзе з Казахстана. Тут ім выдзелілі жыллё, тут яны атрымалі пасведчанне на права жыхарства, тут ім далі дадаткова да агарода пасты ўчастак зямлі для гаспадарчых патрэб. Падобна, што людзі замацаваліся, што ім многае задаваліся. У адваротным выпадку не пусцілі б карані, нягледзячы на тое, што ў Хойніцкім раёне (а гэта вядома ўсім) яшчэ не жывуць, як гаворыцца, «радыя-

цыйны фактар». У Паселіцкім сельсавеце, куды ўваходзяць адзінаццаць населеных пунктаў, сёння жывае 1459 чалавек. З агульнай колькасці каля пятаццаці працэнтаў складаюць прыезджыя з розных рэгіёнаў былога Савецкага Саюза. Яны працуюць у сельскагаспадарчых прадпрыемствах «Веляцін» і «Хойніцкі Аграрэвіч».

Народ тут жыве сваімі штодзённымі справамі — гэтак жа, як і сельскі Савет. У цэнтры ўвагі апошняга — пытанні, звязаныя са зваротамі грамадзян, аб'ектамі сацыяльнай сферы, добраўпарадкаваннем тэрыторый, населеных пунктаў, укараненнем дзяржаўных сацыяльных стандартаў, работай з няўдалымі сем'ямі, развіццём асабістых падсобных гаспадарак і г.д.

Аднак трэба прызнаць, што шмат якія запланаваныя мерапрыемствы не рэалізуюцца, — расказвае Людміла Зеляноўская. — Прычына — недахоп фінансавых сродкаў. Напрыклад, на добраўпарадкаванне населеных пунктаў у бюджэце грошай няма, таму мы выкарыстоўваем на гэтыя мэты квартплату. На балансе сельсавета — 133 дамы, і за мінулы год нам наступіла 15 мільяну рублёў. Але гэтага мала. Па дапамогу мы звярталіся ў раён. Летас, напрыклад, на мэты добраўпарадкавання нам выдзялілі пламаты зрылья. Наогул ж бюджэт сельсавета датуецца на 97 працэнтаў. І толькі 3 пра-

цэнтры — гэта нашы зборы і плацяжы. Ніякіх дадатковых грошавых крыніц у нас няма — даюць аб сабе знаць «радыяцыйны асаблівасці» тэрыторыі. Аб зборах за аказанне паслуг у агракультуры, за нарыхтоўку ягад, лекавых траў або грыбоў ніякай гаворкі і быць не можа.

У некаторых раёнах Гомельшчыны дадатковай крыніцай папаўнення бюджэту з'яўляюцца грамадзян. Грошы выкарыстоўваюцца на вырашэнне дробных праблем добраўпарадкавання населеных пунктаў.

— Але гэта цяжкае пытанне, — гаворыць Людміла Зеляноўская. — Тлумачальная работа, якую праводзім разам з актывам у дадзеным накірунку, аддаць амаль не дае. Толькі ў вёсцы Карчавое частка населеніцтва згадзілася на свае ўласныя грошы добраўпарадкаваць могілкі. У астатніх населеных пунктах людзі спасылаюцца на тое, што ў іх мала заробкі, што ў гарадах добраўпарадкаваннем займаюцца спецыялізаваныя аргані-

Старшыня Паселіцкага сельскага Савета Людміла ЗЕЛЯНОЎСКАЯ.

зацы і за гэта ім налічваецца зарплата. Дзевяноста чалавек з усяго працаздольнага насельніцтва сельсавета нідзе не працуюць, хоць рабочыя рукі ў вышэйназваных гаспадарках патрабуюцца. Людзі лічаць, што там мала плаціць, таму жывуць за кошт атрымання дзіцячых дапамог, на бацькоўскай пенсіі і г.д.

У вёсках сельсавета 60 пустых падворкаў, 37 з іх — прыдатныя для жылля. Старшыня сельвыканкама разам з актывам знайшлі гаспадароў гэтых дамоў (яны пражываюць у іншых рэгіёнах Беларусі і краінах СНД), цяпер вядуць з імі перамовы аб далейшым лёсе тах. Летас пяць чалавек далі згоду на знос. Работы ў гэтым напрамку будуць працягвацца.

Усё ж самая вялікая праблема — забеспячэнне насельніцтва пунктаў вады, высокі працэнт зносу водаправодных сетак, якія не былі на балансе ні ў гаспадарак, ні ў камунальнай службе.

Калі гримнуў выбух на Чарнобыльскай АЭС, іх пра-

кладвалі ў спешцы. Шмат скаргаў на адсутнасць вады або перабоі з яе падкачай паступае ад жыхароў вуліцы Новай з вёскі Паселічы і пасёлка Акіябр.

— У камунальнай службе раёна на рамонтныя работы не хапала грошай, і мы вымушаны былі за кошт сельсавецкіх сродкаў набыць глыбінную помпу для падачы вады на вуліцу Новую, тлумачыць Зеляноўская. — Згодна з Указам Прэзідэнта № 21 водаправодныя сеткі ў вёсцы перададдзены камунальнаму прадпрыемству «Хойніцкі Камунальнік». Пытанне, здаецца, скранулася з месца, але хочацца, каб рамонт водаправодных сетак закончыўся як мага хутчэй.

У вёсцы Веляцін, дзе жываюць 423 чалавекі, у мясцовым Доме культуры дзейнічае толькі танцавальная зала, якая ацяпляецца ў зымы перыяд. Будынак патрабуе капітальнага рамонтна, аднак фінансавыя сродкі на гэта не выдзяляюцца ўжо доўгі час...

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Край на Здароўе

Выпуск
№ 16 (72)

Задавальненне быць здаровым

Дырэктар вясковага вучэбна-педагагічнага комплексу падае настаўнікам і вучням прыклад здаровага жыцця

«Я грошы практычна не марную на лекі. Люблю фізічную працу і ў свае 56 гадоў не адчуваю стомленасці».

калегі і вучні даўно перасталі здзіўляцца таму, што Новаіка пад'язджае да школы на аўтамабілі толькі калі трэба прывезці на працу цяжкія рэчы ці ў час сапраўднага прыроднага катаклізму.

Штораніцы Сяргей Васільевіч Новаіка падмацаваў а 5-й гадзіне і выбягае на трэніроўку. Побач з яго домам ёсць сад, дзе ён зрабіў спецыяльную спартыўную трасу. Спачатку 5 км бегу, потым зарадка з пад'яваннямі і аддасканямі.

— Я па тэку сістэме жыў з 1969 года, без малага 40 гадоў, — расказвае мужчына. — І вынік ёсць: я грошы практычна не марную на лекі. Зрэдку толькі здараецца лёгкая прастуда. Люблю фізічную працу і ў свае 56 гадоў не адчуваю стомленасці. Я адчуваю задавальненне ад здаровага жыцця.

Але ранішня трэніроўка — гэта яшчэ не ўсё. Пасля снідання з 7-й гадзіне раніцы Новаіка ходзіць на працу. Да школы ў вёсцы Шамаўшчына, дзе дырэктарства Сяргея Васільевіч, роўна 8 кіламетраў. Спраўна ходзіць грамадскі транспарт, ды ёсць свой добры аўтамабіль, але ён прычынова ідзе пешшу. Шларкай хадзіць гэты няблізкі шлях Новаіка праходзіць за 1 гадзіну і 20 хвілін.

— Мне прыяма ісці, — усміхаецца амацар здаровага ладу жыцця. — Напэўна, гэта складана зразумець чалавеку, які не займаецца фізікультурай. А яшчэ Іван Сечаню кажаў пра м'ясчачую радасць. Дык я не адчуваю ад руху. Што ж, здараецца дождж і снег. Але калі ёсць эмацыйны ўздзеянне, то ў прыроды самаўсё не здараецца дрэннага надвор'я.

Сяргей Васільевіч — настаўнік гісторыі, дырэктарам вясковай школы працуе дзесятак гадоў. Яго

мабілі толькі калі трэба прывезці на працу цяжкія рэчы ці ў час сапраўднага прыроднага катаклізму. А так — калі не пешшу, то на веласіпедзе. Альбо ўзімку, калі ёсць снег, — на лыжах.

— Я абсалютна не камплексую, людзі прывыкліся, а дзеці, я мяркую, мяне за гэта паважаюць, — расказвае Сяргей Васільевіч пра грамадскіх меркаванні. — Яны, хачу верыць, бяруць з мяне прыклад. Кожную суботу я вяду секцыю футбола, нашы трэніроўкі ў любое надвор'е праходзяць на адкрытым паветры. Самая запаветная мара юных спартсменаў — перамагчы каманду, у якой гуляе дырэктар. А пасля ўроку мы ўсім амацарам спартыўных гульняў выдаём мячы, і яны тут ганяюць да цэнтры!

Цяпер, калі навокал так шмат размаўляюць пра карысць фізічнай культуры і выгады здаровага ладу жыцця, людзі нават зайдросцяць дырэктару школы з Шамаўшчыны. На мужчыну прыемна паглядзець: падцягнутая фігура, бляск у вачах, ветлівая ўсмішка. Жонка і дарослыя дзеці па меры сілы падтрымліваюць мужа і башку.

Складаней было дваццаць гадоў таму, калі Сяргея Васільевіча накіравалі ў калгас «Савецкая Беларусь» на меснікам сакратара партыйнай арганізацыі. Калі вясковы ўбачылі, як да ранішняй на рады, якая пачыналася а 7-й гадзіне, Новаіка паспявае прабегчы крос, былі шакараваныя. І калі калгасны народ абмяркоўваў мужчы-

ну, толькі і казалі: «Дык ён жа бегач!» Але з цягам часу гэта фраза памяншала сваё адценне, з незразумела-здзіўленага на цалкам станоўчае.

Новаіка арганізаваў футбольную і валебольную каманды, якія трэніраваліся і едзілі на спарбортныцтвы ў суседнія гаспадаркі. Гэта, узгадае сёння Сяргей Васільевіч, адрывала тады людзей сярэдняга ўзросту ад негатыву, ад п'янак, давала стымул жыць і працаваць.

— Я сам спорту вельмі ўдзячы ў жыцці, — працягвае ён. — За тое, што навучыў мяне любові да працы і цярплівасці. У жыцці кожнага чалавека ёсць пераломны моманты, і спорт вучыць стойка пераносіць усё жыццёвыя цяжкасці. Ён выпрацоўвае характар і сілу волі. Таму спорту для мяне — гэта крыніца і лад жыцця.

Вядома, што чалавек — не робат, і нават звышдасціпнавае гаворка Новаіка часам а 5-й гадзіне раніцы наведвае думка: а ці не прапусціць мне сёння адну трэніроўку, адпачыць, паляжаць, расслабіцца?.. Але кожным разам ён сябе прымушае, і калі зробіць звыклія практыкаванні, здзіўляецца — ну навошта меркаваў адмовіцца ад таго, што прыносіць такое задавальненне?

— Самая вялікая перамога — гэта перамога над сабой, — вучыць Новаіка. — Можна сабрацца і перамагчы любога саперніка, а вось сваю ляноту пераадолець больш цяжка, а таму значыць многа.

Сяргей Васільевіч упэўнены: у любы час, як і цяпер, любіць чалавек можа займацца фізікультурай і спортам. І гэта не залежыць ад узросту дабраўты і месца жыхарства. Безумоўна, у сельскім раёне цяжка знайсці арыстакратычныя віды спорту — гольфам ці тэннісам. Аднак бегач, ездзіць на веласіпедзе і на лыжах — гэта можа сабе дазволіць абсалютна любы, калі толькі захоча.

Сёння педагогаў заклікаюць прытрымлівацца здаровага ладу жыцця, каб быць узорам для сваіх выхаванцаў. Калі маладыя на-

стаўніцы ў перапынках кураць цыгарэты, ці будуць вучні сур'ёзна ўспрымаць іх парады не паддавацца шкодным звычкам і займацца фізікультурай? Паводле падлікаў, у Беларусі сёння амаль 500 тысяч педагогаў, і калі кожны з настаўнікаў будзе на сваім месцы і на сваім прыкладзе прапагандаваць здароўе і спорт, новае пакаленне вырасць больш моцным.

— Так, сіла ўласнага прыкладу — гэта вельмі важна, — пагаджаецца дырэктар школы з Шамаўшчыны. — У нашым калектыве няма амацароў курэння. А са 105 вучняў толькі некалькі старшакласнікаў могуць пазабавляцца цыгарэткай. Але мы з імі працуем.

Сяргей Васільевіч Новаіка — чалавек пазітыўны. Агтымизм ён лічыць адным са складнікаў здаровага чалавека. Доўга злавацца, трымаць камень на паўзайкі — гэта, па яго словах, справа нездарова.

— Я ведаю, што такое здароўе, імкнусь да гэтага і спыняцца не збіраюся: напэўна, і памру на беражы дарожкі, але не раней за сто гадоў, — усміхаецца педагог. — А калі сур'ёзна, то я стаўлю сабе за мту працьжыць ка мага болей і адчуваць сябе актыўным чалавекам.

Ілона ІВАНОВА.
Місцiлаўскі раён.

Фота Марыны БЕГУНЧОВАЙ

Народная медыцына

Мухаморам на імпатэнцыі!

Вядомы ўсім мухамор чырвоны (а ёсць яшчэ мухамор пантэрны, мухамор парфіравы, мухамор смярдзючы) паспяхова выкарыстоўваецца ў народнай медыцыне для лячэння самых розных захворванняў. Шмат рэцэптаў прыйшлі да нас ад народаў Сібіры і Далёкага Усходу. Мухамор выкарыстоўваецца для лячэння імпатэнцыі, рэўматызму, радыкуліту, захворванняў вачэй і іншых. Як расказаў карэспандэнт «Звязды» трэніроўка Андрэй Бондараў, трэба вельмі асцярожна выкарыстоўваць лекі з мухаморам. А свежым ужываць гэты грыб наогул не рэкамендуецца, каб не атруціцца. І, калі што не так, зваротны эффект можа атрымаць і пры лячэнні прапаратамі. У любым выпадку абавязкова трэба прааналізаваць з урачом — фітатэрапеўтам, гамеапатам.

Каб нешта карыснае для здароўя зрабіць з мухамору, гэты грыб лепш збіраць пачынаючы з сярэдзіны чэрвеня да канца жніўня. Лепш збіраць грыбы невялікага памеру з вялікай колькасцю белых «кропак» на шапачках.

Выкарыстоўваючы мухамор для знічэння мух, грыб трэба паразіць на дрэвінах кавалкі, заліць іх вадой. Калі гэты сродак паставіць на падаконне, мухі пачнуць знічаць мухаморы трэба зварыць і атрымаць «зелені» прамазачы шчыльны.

Калі ўсё-такі мухамор неабходны ў лячэнні, лепш прыгатаваць гарбату. Для гэтага кіпенем заліваюць адну шапачку і даюць настаіцца да 10 хвілін. Можна для лепшага смаку дадаць цукар, лімон.

Каб зрабіць лекавы настой, неабходна невялікія зрэзанія мухамору пакласці на некалькі дзён у халадзільнік. Потым іх дробна накрываюць, змяшчваюць у слоік і заліць гарэлкай так, каб над грыбамі ўзровень вадкасці быў некалькі сантыметраў. Гатовым прапаратам можна націраць пры радыкуліце, рэўматызме, астэахандрозе. Перад сном можна выпіць 15—20 кропляў настойкі ў якасці снатворнага.

Выцяжка мухамора рыхтуецца і наступным чынам. Трохлітровы

слоік неабходна напоўніць шапачкамі чырвонага мухамору. Слоік закруціць жалезнай накрывкай. На тры тыдні заканапіць яго ў зямлю так, каб над слоікам было не менш за 30 сантыметраў зямлі. Потым дастаць слоік і заліць сок. Разбавіць сок са спіртаў у прапарцыі 1/3 (спірту) ад аб'ёму. Піць выцяжку трэба, пачынаючы з адной кроплі, заліваючы папаловай шклянкі вадкі. Штодзень трэба павялічваць дозу на адну кроплю (дзве на 2—1, тры на 3—ці і так далей), але не больш за 20 разоў. Потым колькасць кропель памяншаецца на адну. Затым неабходна зрабіць на пару тыдняў перапынак, каб зноў паўтарыць курс лячэння.

Каб самастойна не эксперыментваць у ролі «фармацэўта», лепш звярнуцца да траўнікаў. А яшчэ ёсць розныя цэнтры народнай медыцыны, дзе могуць зрабіць вам і настой, і іншыя прапараты. Альбо дакладна прааналізаваць па пытаннях падборкі ўсіх неабходных кампанентаў ў курсах лячэння пры канкрэтных захворваннях.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Інфарм-укол

САМЫ ЛЕПШЫ СОК

Самы просты і, галоўнае, прыемны рэцэпт добрага настрою — шклянка свежаадціснутага соку.

Соважыцкі аднолькава лёгка справіцца з цвёрдай і мяккай садавінай ды гароднінай, нават калі яны з косткамі. Ён змяшчае ў сабе шмат вітамінаў, паліпавых кроў. Па вітамінавым складу яблычны сок цудоўна спалучаецца з сокам чарнаплоннай рабіны. Сок сельдэрэю ратуе ад спікі, карысны пры авітамінозе. Яго змяшчае ў маркоўным. Цудоўны сродак, які аднаўляе нервовую сістэму. Тамаці ўтрымліваюць ліпаген, які ачышчае наш арганізм. У таматны сок добра дадаваць сок сельдэрэю, пярэжы або некалькі кропель лімоннага соку. Дарэчы, не варта забываць, што з мяккай, якая застаецца пасля адціску, можна прыгатаваць заляжаны з агародніны, катлеткі і спажываць маскі для твару (калі толькі, зразумела, у вас няма схільнасці да алергічных рэакцый).

АХ, ШТО ЗА ФРУКТ!

Жыхары аднаго з горных раёнаў Пакістана жывуць у сярэднім на 10 гадоў даўжэй за еўрапейцаў. Вучоныя знайшлі тлумачэнне гэтаму факту: справа ў тым, што яны ўжываюць шмат абрыкоў.

Па сваіх карысных уласцівасцях абрыкоў пераўзыходзіць многія фрукты, таму што ў ім ёсць амаль усе вядомыя навуцы вітаміны, мінеральныя солі і мікраэлементы. Абрыкоў умяшчае сардэчнаму мышцу, дапамагае хутка зняць стомленасць, выво-

дзіць з арганізма свабодныя радыкалы, змякчае прыступы астмы, ачышчае кроў і пячоку. Турэцкія медыкі ў выніку шматгадовых даследаванняў прыйшлі да высновы, што некалькі свежых або сушаных абрыкоўсаў у дзень неабходны мужчынам як паветра: цудоўны фрукт павышае патэнцыю. А дзякуючы ўтрыманню калію і караціну «сонечныя» плады папярэджаюць развіццё зьявы страўніка і ўтварэнне камянеў у нырках.

Цяпер, напрыклад, можна смела замяніць свежыя абрыкоўсаў курагой. У дзень неабходна з'ядаць 100—150 г. Праўда, паколькі ў абрыкоўсах шмат цукру, пры дзябэце ўрачы раяць быць з імі асцярожнымі.

На замітку: у першую чаргу абрыкоў — пастаяшчы калію, якога ў 100 г свежых пладоў звыш 300 мг. У ім утрымліваецца 19 мг соляў магнію, 26 мг фосфару, 2 мг жалеза, 28 мг кальцыю, 30 мг натрыю, калі 1 працэнта пекцінавых рэчываў.

■ Ніяцын (вітамін В₃) неабходны для эластычнасці мышцаў.

■ Фоліевая кіслата (В₉) важная для працэсу кротавацання і росту клетак.

■ Пантатэнавая кіслата (В₁₂) неабходна для спальвання тлушчу.

■ Вітамін С важны для імуннай сістэмы.

■ Калій неабходны для работы сардэчнай мышцы.

■ Жалеза і медзь у спалучэнні з фоліевай кіслатой робяць абрыкоўсаў ідэальным фруктам для людзей, якія пакуюць ад малароў.

■ Магній спрыяе ўтаймаванню павышанага артэрыяльнага ціску.

Вядуць рубрыкі Святлана БАРЫСЕНКА.

ПРОСТА ВАДА

Наколькі аддадзаны піты рэжым у вашых дзяцей? Спецыялісты сцвярджаюць, што адказаць на гэта пытанне станоўчым чынам можна толькі ў тым выпадку, калі дзіця наведвае туалетны пакой з адмысловай мэтай 5—6 разоў за дзень. У адваротным выпадку гаворка ідзе аб дэфіцыце вады ў арганізме. З цягам часу такая сітуацыя прыводзіць да развіцця мочакаменай хваробы. У некаторых мінскіх школах падавання бацькі ўжо самі набываюць у класы бутэляваную ваду. Дарэчы, пра апошняе: менавіта яе колькасць неабходна павялічваць у расцёне, а колькасць салодкіх, каларысных газаваных напой, якія ўтрымліваюць непатрэбныя дзіцячаму арганізму бензойную кіслату і яе солі, метабісульфіт натрыю, сярысты ангідрэд і вуглекіслату, варта сур'ёзна абмяжоўваць.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Раіць спецыяліст

АСТЭАПАРОЗ: ШАНЦ НА ПЕРАМОГУ

«Порыстыя косткі» — так перакладаецца з грэчаскай мовы назва цяжкага захворвання астэапароз. Яно пагражае складанымі пераламмі пазваночніка, шыікі сцягна. Апошняе траўма лічыцца адной з самых дарагіх у медыцыне, да таго ж больш папулярна, чым астэапароз у нашай краіне. На пытанні, звязаныя з развіццём і цяжэннем гэтай хваробы, адказвае загадчыца кабінета астэаэндэсаметрыі Рэспубліканскага цэнтра медыцынскай рэабілітацыі і бальнеалячэння Наталія ВАСІЛЬЕВА.

— Як узнікае астэапароз? — Насы косяц — гэта не застылы ўтварэнні, а жывая тканка, якая пастаянна аднаўляецца. Калі разбураюцца клеткі касцей пераважае іх утварэнне, то косяная маса змяняецца.

Найбольш трываласцю косяная тканка валодае ў той узроставы перыяд, калі працэсы разбураэння і ўтварэння ўраўнаважаныя і працякаюць з аднолькавай хуткасцю. Звычайна гэты перыяд наступае да 25 гадоў і захоўваецца да 40—45 гадоў. А потым, чым большы ўзрост чалавека, тым хутчэй ідуць працэсы разбураэння косянай тканкі. Косці становяцца крохкімі і ламаюцца нават пры невялікіх напружках.

Лічыцца, што свой пачатак астэапароз бярэ з дзяцінства. Бо ў 80 працэнтах тут адгрывае сваю ролю спадчыны фактар. Калі ў кагосьці з бацькоў ёсць астэапароз з пераламмі, то і ў дзяцей вельмі высокая рызыка захворвання.

Але ўсё ж у 20 працэнтах развіццю хваробы садзейнічае лад жыцця, харчаванне, наяўнасць ці адсутнасць шкодных звычак. І гэта якая тэа фактары, на якія можна ўплываць, каб адцягнуць тэрміны ўзнікнення астэапарозу. Яны ж ляжыць і ў аснове прафілактыкі захворвання.

— Ці праўда, што ахвярамі астэапарозу часцей за ўсё з'яўляюцца жанчыны? — Так. І гэта напраму звязана з палавымі гармонамі. У час менапаўзы змяняецца колькасць эстрагенаў — жаночых палавых гармонаў, якія з'яўляюцца вельмі моцным фактарам для ўтрымання кальцыю ў костках.

У мужчын пасля 65 гадоў таксама адбываецца страта косянай масы, але ў значна меншай ступені.

Ёсць яшчэ і такое паняцце, як перыфэры і другасны астэапароз. Першы ў 90 працэнтах сустракаецца ў жанчын, часцей звязаны з

менепаўзаў, а другасны можа быць ускладненнем іншых захворванняў: рэўматычных, эндарыных, абменных, анкалагічных, хвароб страўнікава-кішачнага тракта. Доўгі прыём некаторых лекаў таксама нярэдка прыводзіць да астэапарозу.

— Найбольш цяжкім ускладненнем астэапарозу з'яўляецца пералам шыікі сцягна. У чым медыка-сацыяльная значнасць гэтай хваробы? — Перш за ўсё ў тым, што гэтая паталогія нясе з сабой вельмі высокую інвалідызаванасць і смяротнасць. Калі 25 працэнтаў пацыентаў гінуць у першыя паўгодагод.

Акрамя таго, лячэнне і рэабілітацыя каштуюць вельмі дорага. Напрыклад, у Еўропе і Паўночнай Амерыцы гэта абдзецца аднаму пацыенту ў 28—40 тысяч долараў. Часцей за ўсё такі пералам характэрны для мужчын і жанчын пасля 70 гадоў. У ідэале чалавек, які зламаў шыіку сцягна, павінен быць прапераваны. Аднак для людзей ва ўзросце сама рызыка аперацыі вельмі вялікая. Таму не

ўсе пацыенты аперабельныя, і ў выніку чалавек аказваецца на доўга прыкаваным да ложка. Пры гэтым нерухома косяць яшчэ больш разбураецца, маларухому ладу жыцця спадарожнічаюць і іншыя станы: лёгкія і сардэчна-сасудзістая недастатковасць.

Добра, калі ёсць каму даглядаць хворага. Тады шанц выкараскацца ў яго павышаецца. У людзей адзіночкі ці тых, хто мае недастаткова да сябе ўвагі, такіх шанцаў амаль няма.

У выніку 25 працэнтаў хворых гіне, 50 працэнтаў застаюцца глыбокімі інвалідамі і толькі 25 працэнтаў праапэраваных хворых будзь весці звычайнае жыццё.

— Якія метады дыягностыкі і лячэння астэапарозу прымяняюцца сёння? — Доўгі час урачы не звярталі асаблівай увагі на гэтую маўлікую эпідэмію. Але ж небяспека астэапарозу ў тым, што хвароба многія гады працякае схавана і наўнясунае ў большасці людзей выяўляецца ў запущанай стады пасля пераламу касцей. Таму праблемы ранняй дыягностыкі гэтай паталогіі паўсталі вельмі востра.

Раней можна было выявіць астэапароз пры дапамозе звычайнай рэнтгенаграфіі. Але пры ёй бачна толькі хвароба, якая далёка зашла, калі страчана не менш чым 30 працэнтаў косянай тканкі. А не так даўно ў нашым цэнтры з'явіўся рэнтгенаўскі дэнсітаметр — су-

часны апарат для дыягностыкі пачатковых стады астэапарозу. Ён можа паказаць страту косянай тканкі ад 1 да 3 працэнтаў. Перавага гэтага апарата яшчэ і ў тым, што сканаванне з яго дапамогай праводзіцца вельмі вузкім пучком і малой дозай. Пры гэтым прамянёвая нагрузка на чалавека мінімальна. Таму праводзіць даследаванні на ім можна і дзецям. Для гэтага маецца спецыяльная праграма.

Па выніках даследавання і пры неабходнасці прызначаецца лячэнне. Яго павінен падбіраць толькі спецыяліст, каб вызначыць, якія лекі падцьку менавіта вам.

— Ці кожны чалавек можа прайсці ў вас абследаванне на дэнсітаметры? — Так, у нас існуе такая платная медыцынская паслуга. Кошт — 29 тысяч рублёў. Да прыкладу, у Маскве і Кіеве гэта каштуе каля 100 у.а.

— А хто можа абследавацца бясплатна? — Бясплатна могуць абследавацца пацыенты па накіраванні ўрача з некаторымі захворваннямі эндарыных сістэмы, нырках, крыві, з рэўматычнымі хваробамі, тых, у каго астэапароз з'яўляецца ускладненнем ці працявай гэтай хвароб.

— Якія меры прафілактыкі варта прыняць, каб пазбегнуць цяжкага ускладнення астэапарозу? — Са спадчыннасцю, зразумела, змагацца нельга. Аднак многае зрабіць можна. І самае галоўнае — стыль жыцця павінен быць актыўным. Для моладзі — абавязковыя заняты фізікультурнай і спортам. Людзям у сталым узросце карысна хадзіць пешшу па 1,5—2 гадзіны ў дзень, у зручным абутку, вядома ж, не па спізкай дароце, каб пазбегнуць падзення.

Важную ролю адгрывае харчаванне. У расцёне абавязкова павінен быць прадукты з высокім утрыманнем кальцыю ці тых, што дапамагаюць кальцыю засвойвацца. Сярод іх — малочныя і рыбныя прадукты, арахіс, семкі, агародніна, садавіна. Дзецям не варта піць газаваныя напоі, якія выдзіраюць кальцыў з арганізма. Шкодныя таксама з'яўляюцца і кава. Безумоўна, трэба пазбягаць алкаголю, не курыць.

Вольга ШАУКО.

ПРАВЕР СЯБЕ

1. Ці быў у кагосьці з вашых бацькоў пералам шыікі сцягна пасля 50 гадоў?
2. Ці быў у вас калі-небудзь пералам пры нязначнай траўме пасля 50 гадоў?
3. Ці прымалі вы калі-небудзь старэйдныя гармоны (гідэаракортэзон, праднізалон) даўжэй чым 3 месяцы?
4. Ці сталі вы ніжэй ростам больш за 3 см?
5. Ці з'яўляецца вы алкаголем?
6. Ці выкарыстае вы больш за пачак цыгарэт у дзень?
7. Ці ёсць у вас непераноснасць малочных прадуктаў?
8. Пытанне для жанчын: менапаўза ў вас наступала да 45 гадоў?
9. Ці спынялася ў вас менструацыя на тэрмін больш за 1 год (акрамя перыяду цяжарнасці)?
10. Пытанне для мужчын: ці былі ў вас праблемы, звязаныя з нізкім узростам тэстастэарону (мужчынскага палавога гармону) такія, як імпатэнцыя, адсутнасць палавой схільнасці?

Прафілактычнае лячэнне трэба пачынаць, калі вы знайшлі ў сябе 2 і больш фактараў рызыкі.

МАГУТНЫ ЎДАР ПА ТУБЕРКУЛЁЗУ

Рэалізацыю праекта «Падтрымка Дзяржаўнай праграмы «Туберкулёз» ў Рэспубліцы Беларусь» распачаў Праграма развіцця ААН, Міністэрства аховы здароўя і Дэпартамент выканання пакарнаў Міністэрства ўнутраных спраў краіны, а таксама Беларуская таварыства Чырвонага Крыжа.

На рэалізацыю ў 2005—2009 гадах Беларусь выдаткавала 26 мільянаў долараў бюджэтных сродкаў. Непасрэдна на сумесны праект, разлічаны на бяры год, Глобальны фонд для барацьбы са СНІДам, туберкулёзам і маларыяй плануе выдзеліць 14,4 мільяна долараў, непасрэдна ПРААН — 200 тысяч.

Паводле слоў выканаўчага абавязкі прадстаўніка ПРААН у Рэспубліцы Беларусь Лявана Буадзэ, праект закліканы павысіць эфектыўнасць мераў, які прымаюцца для зніжэння і папярэджвання далейшага распаўсюджвання туберкулёзнай інфекцыі ў краіне. Нягледзячы на істотнае паліпаванне эпідэміялагічнай сітуацыі ў рэспубліцы, летась было выяўлена 4872 новыя выпадкі захворвання на туберкулёз. Галоўным чынам, сярод мэдэабатнікаў, ВІЧ-інфіцыраваных (істотная колькасць якіх гена менавіта ад гэтага захворвання), бес-

працоўных, асобаў, якія знаходзяцца або пакінулі месцы знявольнення, а таксама хворых на алкагалізм. Разам з тым на туберкулёз можа захварэць кожны, паколькі інфіцыраванне адбываецца паветра-каропельным шляхам — праз дыхальныя шляхі з пылам ці кропелькамі макроты падчас кашлю, чхання хворага, размовы з ім.

У Беларусі ў бліжэйшыя гады плануецца заняцца ранняй дыягностыкай, забеспячэннем даступнага лячэння, якое можна было б атрымаць не толькі ў спецыялізаваных медустановах, але і ў фельчарска-акушэрскіх пунктах; бесперабойнай пастаўкай якасных лекаўных прапаратаў, рэкамендаваных Сусветнай арганізацыяй аховы здароўя; стварэннем Нацыянальнага рэгістра «Туберкулёз». Дзеля зааховання асобных груп хворых, маральнага і матэрыяльнага «не настронення» на выдараў-

ленне, прадугледжана ажыццяўленне сацыяльнай падтрымкі — аплата праезных білетаў, выдача прадуктовых набораў, гарчага харчавання.

24 сакавіка, у Сусветны дзень барацьбы з туберкулёзам, пачалася рэспубліканская інфармацыйная кампанія «Я магу спыніць туберкулёз». Ва ўсіх раёнах краіны прайшоў Адзіны дзень дыягностыкі, прысвечаны праблеме туберкулёзу, а на працягу месяца ў арганізацыях аховы здароўя, установах адукацыі, рабочых калектываў і школах здароўя будуць арганізаваны масавыя прафілактычныя мерапрыемствы. Плануецца правядзенне «дзён адчынных дзвярэй» у супрацьтуберкулёзных дыспансерах, дзе ўсе ахвотныя змогуць прайсці бясплатнае абследаванне і атрымаць кансультацыю ў кваліфікаваным спецыялістаў. На працягу 2008 года сярод насельніцтва будуць распаўсюджаныя інфармацыйныя лістоўкі, брашуры, буклеты па пытаннях прафілактыкі туберкулёзу.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ЗДАРОЎЕ НА ТАЛЕРЦЫ

САЛАТА З МАНДАРЫНАМІ
Мандарыны — 5-6 шт., яблыкі — 2 шт., салодкі перац — 2 шт., кансерваваны шампінёны — 100 г,

У свеце ўсё менш застаецца нязведаных мясцін. Напэўна, таму з кожным годам набіраюць папулярнасць маршруты, якія пралягаюць «удалечыні ад цывілізацыі». Няўрымсліва валацугі з агеньчыкам рамантыкі ў вачах з вялікай ахвотай асвойваюць такія патаемныя краі. Аднак, што цікава, такія прапаны прывабліваюць усё большую колькасць людзей. Напэўна, менавіта на гэтай «хвалі» і пачалося актыўнае развіццё агра турызму. Адлавадзілі накірунак, здаецца, добра прыкываецца і ў Беларусі, дзе з лішкам хапае «прынад» нават для людзей, распешчаных самымі экзатычнымі турамі...

ТАЕЖНЫ ТУПІК

У глухмень — з прагаю прыгажосці і адзіноты

На ўспамін пра наведанне Таежнага тупіка засталася здымкі сямейнага албара — глінянага дамавічка, беласеннай сядзібы, цуда калодзежа з гаючай вадою і самога гаспадару Уладзіміра, які паказваў нам старое фота свайх продкаў.

Пабудавалі дом, а пасля ўзлі ладны «кавалак» зямлі — цэлы гектар. І заняліся вырошчваннем агародніны. Набылі неабходны мінімум тэхнікі і старанна апрацоўвалі сваю вялікую прсыяджаную ўчастак. Стартываў умовы, вядома ж, былі, іншыя, чым цяпер: Уладзімір Рыгоравіч угадвае, што міні-трактар з прычэпам і патрэбным навісім абсталяваннем колы гадую таму набыў за 900 долараў. А цяпер такі «набор гаспадарка» каштуе каля 5 тысяч «залеўных»

«прыцясне». Так, на Маладзечаншчыне з'явілася адметная сядзіба гэсцей, то ад «гусінай фермы» давалася адмовіцца — як жа Ірына Сяргееўна, нельга сумашчаць дзве розныя справы, асабліва калі яны замінаюць адна адной. У ліпені мінулага года выдрычы гаспадары з вялікай цікавасцю далучыліся да агра турызму.

Усім гэсцей гаспадары ахвотна знаёмяць з «таежнымі» мясцінамі. Тут шматушчыня. На сцяне ў сучаснай раме пад шклом — пажаўцелыя фотаздымкі продкаў, якія, здаецца, з прыязнасцю пазіраюць на гэсцей і задвалены, што ў Выдрычы з'явіўся рэальны шанец на будучыню. Побач з гістарычнымі рызэтамі захаваўся талісам сядзібы — гліняная фігурка вусатага мужычка. Хто такі?

Гэта бядак пахлі, — заўважае Ірына Сяргееўна і, убачыўшы нашае здзіўленне, адразу тлумачыць, — памятаеце, як там у Кулялі: «Я мужык, бядак пахлі, усе ўшчуваюць мужыка». Аднак нам чамусяць здаецца, што зусім ён не пахлі — пабачце, колькі годнасці і яшчэ ўсмешку схаваў у вусач.

Як кажуць гаспадары, Выдрычы вядомыя на працягу некалькіх стагоддзяў — у 1720 годзе тут налічвалася 19 дымоў (двароў) па-нашаму. — М.Л. А цяпер тут толькі 11 жылых сядзіб, дзе засталіся дажываць бадай што адны старыя.

Адна з прычын, з-за якой вёска не атрымала належнага развіцця — няма вадзі. Ірына Сяргееўна ўгадвае гісторыю, якія расказвала яе бабуля: «Што ні край — то свай звычай», — кажа гаспадыня агра сядзібы з усмешкай. Яшчэ ў паганскія часы, быццам святому месцу, людзі маліліся на... калодзеж. У Выдрычах сапраўды вада вельмі глыбока — на 60 метраў і болей. Затое сваім складам яна ўнікальна, гаючая — няма шкодных вокіслаў жалеза, у тысячу разоў (!) менш за норму ўтрыманне нітрату, яна ўтрымлівае серабро і крэманій. Дарчы, апошні выпадае ў выглядзе крышталікаў, калі ў лані ваду паліваеш на гарачыя камяні. Памыешся — і скура становіцца быццам шаўковай...

Лазня знаходзіцца прама ў доме, які таксама можна ляміць сапраўднай мясцовай адметнасцю. Для гэсцей ёсць пяць пакояў для адпачынку, а таксама ўсе гарадскія выгоды. За выключэннем хіба паравога ацяплення — хату абгарваюць толькі дрэвамі. Як лічаць гаспадары, турыстам трэба стварыць камфорт, тады можна і пра адметнасці размаўляць. Таму вельмі да месца прыдзецца выдрычым гаспадарам прапанаваць наокант выгаднага крыдты. З дыпамагаі такія інвестыцыі ўдасца правесці неабходны рамонт у доме, магчыма, абсталяваць бильярдны пакой (усе цікавяцца, ці ёсць у іх такая паслуга). Таксама плануецца абудлаваць добрую спартыўную пляцоўку, ды і ўвогуле працягваць упрыгожваць сядзібу...

Мікалай ЛІТВАНА. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА. Маладзечанскі раён.

Фізікі і фермеры

Пятнаццаць гадоў таму пачалі ўзводзіць свой дом у Выдрычах. Усе грошы, якія ўдзельнічалі зарабіць, укладвалі ў будоўлю. Усе здзіўляліся: майляў, навошта так рабіць — так далёка забраліся, за адну дастаўку матэрыялаў колы выкладзець. Аднак яны не пагаджаліся, паколькі дагэтуль спрабавалі будавацца пад Мінскам, літаральна каля калышавой, дзе набылі зямельны ўчастак. Аднак нешта не лаялася душа да таго месца, цгннула туды, дзе справядле жылі продкі. Напэўна, гэта і называецца покіманам крыві, тут ужо нікуды не падзенешся, калі сапраўды

насталі, воль і вырашылі сваю справу разгортваць. Хоць і крывінда была адмаўляцца ад прывычнага ладу жыцця, аднак давалася зрабіць такі крок — спрабавалі, як можна выжыць. Цяпер яны аб гэтым, напэўна, і не схадуюць.

Безумоўна, у Выдрычах не зусім тайга, аднак лес побач, а дарога, каля якой стаіць і сядзіба, вядзе прама ў гушчар. Так што маюцца ўсе «прыметы» глухмені, якую варты паказаць гэсцям.

ЖЫВІ, ФЕРМЕР, А НЕ ВЫЖЫВАЙ!

Сустрэчы з фермерамі Баранавіцкага раёна канчаткова праводзіць рэгулярна і набыць на гэтых нарадах заўсёды цікава. Можна сустрэць знаёмых фермераў, пра якіх даводзілася пісаць, прыслухацца да іх разважанняў і пацуць, якія сорпрызы чакаюць прыватных земляробаў у недалёкім будучым.

У фае падшоў да Васіля Лісейчыкава, а той занепакоены: — Каб гэты сход хоць не зацягнуўся, а то ў абед прыедуць за буюкамі, каб людзей не падвесці... — Дык устанеце ды пойдзеце. — Станьце на працягу ўражанняў, — падміргнуў Васіль Васільевіч.

Галоўным выступоўцам на сходзе быў начальнік упраўлення райсельгасхарча Дзмітрый Бурдук і, на маю думку, размова была даволі насычаная. Людзі закрулілі балючы моманты нашага фермерства ў цэлым і асобных гаспадароў, чыя дзейнасць не заўсёды ўкладваецца ў рамкі, устаноўленыя заканадаўствам.

Калі не лічыць, што Баранавіцкая птушкафабрыка, якая распачала рэканструкцыю і не давала яе да канца ў гэтым годзе і тым самым сапсавала прагнозы паказчыкаў, раён параметраў развіцця выканаў і перавыканаў, а вось з фермерамі, а ў раёне 44 гаспадаркі, не усё так гладка.

Галоўная праблема, на думку кіраўніка райсельгасхарча, у тым, што паказчыкі па фермерскім гаспадаркам ніжэйшыя за сярэднія па раёне. Калі на доў ад кароваў на грамадскіх фермах у сярэднім дасягнулі 3704 кг, то ў фермераў амаль на 200 кг меней. Не радуе і ўраджай на прыватных палях. За 2007 год фермеры сабралі па 18 ц збожжа з гектара, у той час як па раёне намалалілі 28,2 ц/га.

І тут пытанне было пастаўленае рубам: паказчыкі ў фермераў павінны быць не ніжэйшыя, чым у сярэднім па раёне, іншымі ўзнікаюць аб'ектыўныя прычыны ў прыватных гаспадароў зямлю. Фермеры запыраліся.

— Вы нам далі самую горшую зямлю, няўдодбу, а хочаце з яе высокіх ураджаў і надояў, — выгукнуў фермер.

— Давайце нашы ўраджай параўноўваць з тым каласам, чыя зямля знаходзіцца побач, мяжуе з фермерскай, — прапанаваў другі.

— Так не пойдзе: што раўняцца на СВК, якім кіруе разліўдзя! Паказчыкі павінны быць не ніжэйшыя, чым сярэднія па раёне, — стану на сваім начальнік райсельгасхарча.

— А можа, за лепшае ляміць у будучыню, а заробленыя на тым гектары грошы, — прагучала прапанава. — Важна, якая з гектара аддача.

І ў гэтых разліках з месцаў былі рацыянальнае зерне. Сапраўды, зямля ў фермераў не лепшая, адна жанчына заявіла, што яе поле заліта вадой да чэрвеня, я ў свой час меліяратары з асушкай напартачылі, гэта з аднаго боку, а з другога — у палове гаспадаркаў раўня надой ніжэйшы, чым у фермераў, і тая 3704 кг ад кароваў трымаюцца на ўдарах гаспадаркаў: птушкафабрыка «Дружба», саўгаскамбінат «Мір», сельгаскааператыў «Крошыні», якія маюць надой да сямі тысяч. То магчыма і ёсць сэнс папараўноўваць дасягненні фермера і бліжэйшага сельгаскааператыва, а тое, што апошнім кіруе разліўдзя, то хто яго на гэтую палову прапанаваў, а фактычна і назадачы?

На сустрэчы была адзначана сітуацыя з фермерскай гаспадаркай «Замкавая гара», палі якой летас зараслі лямбодой, але не трэба рабіць паспелых выноў. «Замкавая гара» — адна з лепшых у раёне, і неабходна ва ўсім разабрацца. Магчыма, гаспадар захавару, грошай не хопіла на аджымікаткі...

Толькі тут выйграў зноў чыноўнік. Ён кантраляваў палі каласныя, працавае сачыць за работай сельгаскааператываў і трымае пад наглядом фермерскія гаспадаркі. І практычна, гаспадар у раёне ён.

І тое, што з 44 гаспадарак 13 фермераў заняліся развіццём рыбнага гаспадарства — факт паказальны.

Загрузка саджанцаў буюкаў.

— А хоць крыху спакайней з рыбай, чым з той зямлёй, — кажаў адзін фермер-рыбак.

Але ён памыліўся, што на сходзе высветлілася, што праваздача па адлове рыбы павінна падавацца штомесця!

— Дык рыба ж ловіцца, найраўна надой ніжэйшы, чым у фермераў, і тая 3704 кг ад кароваў трымаюцца на ўдарах гаспадаркаў: птушкафабрыка «Дружба», саўгаскамбінат «Мір», сельгаскааператыў «Крошыні», якія маюць надой да сямі тысяч. То магчыма і ёсць сэнс папараўноўваць дасягненні фермера і бліжэйшага сельгаскааператыва, а тое, што апошнім кіруе разліўдзя, то хто яго на гэтую палову прапанаваў, а фактычна і назадачы?

І ў гэтых разліках з месцаў былі рацыянальнае зерне. Сапраўды, зямля ў фермераў не лепшая, адна жанчына заявіла, што яе поле заліта вадой да чэрвеня, я ў свой час меліяратары з асушкай напартачылі, гэта з аднаго боку, а з другога — у палове гаспадаркаў раўня надой ніжэйшы, чым у фермераў, і тая 3704 кг ад кароваў трымаюцца на ўдарах гаспадаркаў: птушкафабрыка «Дружба», саўгаскамбінат «Мір», сельгаскааператыў «Крошыні», якія маюць надой да сямі тысяч. То магчыма і ёсць сэнс папараўноўваць дасягненні фермера і бліжэйшага сельгаскааператыва, а тое, што апошнім кіруе разліўдзя, то хто яго на гэтую палову прапанаваў, а фактычна і назадачы?

І тое, што з 44 гаспадарак 13 фермераў заняліся развіццём рыбнага гаспадарства — факт паказальны.

немаючы дакументаў, спазнілася. З гэтай нагоды падкрэсліваецца: варты фермерам вельмі ўважліва ставіцца да дакументаў, якія ім прыслаліся, свечасова запінаць іх і адсылаць.

Аказваецца, у фермераў таксама павінна быць Кніга заваў і прапанаў, ды толькі не ўсе гаспадаркі яе маюць.

І сабе я зваў на такой думцы: а не за лепшае фермераў пакінуць у спіску — галоўнае, каб падаткі плацілі. Зямлі ў фермераў у Баранавіцкім раёне мязр — на 44 гаспадаркі нейкіх паўтары тысячы гектараў — гэта палова плошчы аднаго невядлага сельгаскааператыва. Можна не трэба весці барацьбу за ўраджай у фермераў, а зусю ўвагу і інтэлектуальныя рэсурсы райсельгаскааператыва на адвадзіць сельгаскааператываў і падняць іх хоць бы да сярэдніх паказчыкаў па раёне. І аддача будзе вядомай.

...Пасля сустрэчы Васіль Лісейчыкаў прапанаваў зазірнуць у яго гаспадарку. Прыехалі, а там «какую пакульнікі. Пачалі загрузку саджанцаў буюкаў розных гатунаў: амерыканскіх, шведскіх, канадскіх...

І тут сярэд лесу, пад веснавым сонцам, усё ўспрыманнае іншым, чым нейкую гадзіну таму, і заліпае сядзібнаму. Там здавалася, што фермеру трэба неяк выжыць, прыставацца, а тут, на прыродзе, усё прасцей: чалавек працуе і жыць.

Сымон СВІТНОВІЧ.

НЕ БОГІ ВАЛЁНКІ КАТАЮЦЬ... а баба Уладзіслава

У глыбоцкай вёсцы Асінаўка засталася толькі сем хат. У трох з іх жывуць майстры-валёнчыкі. І адна з іх — Уладзіслава Фядзьковіч.

— Некалі ўся вёска валіла, — кажа пра свай старатрадыцыйны занятак пенсіянерка. — Мой мужык Пётр таксама быў выдатным спецыялістам.

Ужо дзевяць гадоў Уладзіслава Адольфаўна удава. І тое, што некалі гэтак моцна не любіла, цяпер робіць без асаблівага намаганняў. «Раней я казалі, лепш дрывы буду сачы, чым валёнкі біць, — усміхаецца пенсіянерка. — Не бабская гэта работа». Аднак валёнчыкі-каты, зробленыя ёю, ды яшчэ з добрай воўны — выдатны зымвы абуток. Якісны, здаровы. Гэта пацвердзіць многія старэйшыя жыхары Глыбоцкага раёна. На дварэ ўжо вясна, а да бабы Уладзіславы ўсё ідуць з замовамі ды просьбамі. Хоць у абуток цяпер недахопу і няма, а без валёнчак усё роўна не абыйсця.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Брытанскі мільянер не вытрымаў бяздзейнага жыцця і вярнуўся на працу

Пасля выйгрышу ў Нацыянальную латарэю 1,3 мільяна фунтаў стэрлінгаў 25-гадовы жыхар Кардзіфа Люк Пітард купіў новы дом, адсвяткаваў пышнае вяселле і праўрэ мядоўны месяц на Канарскіх астравах. Але праз паўтара года ён заступаўся па ранейшай працы ў рэстаране хуткага харчавання і папраўсі кіраўніцтва аднавіць яго на ранейшай пасадзе. Цяпер Пітард смажыць на кухні катлеты для бургераў і атрымлівае ў гадзіну наштам менш, чым складаюць працэнты ад яго грошавых укладаў, але пры гэтым адчувае сябе абсалютна шчаслівым.

Кар. БЕЛТА.

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ СТРАХОВОЕ ОБЩЕСТВО «БАГАЧ»

220104, г. Минск, ул. Лынькова, д. 19, корп. 1 тел.: 250 84 78, 250 84 77, 228 51 75

Годовый баланс за 2007 год

АКТИВ	ПАССИВ	
	1	2
Основные средства	2259018,3	Источники собственных средств, всего
Нематериальные активы	3391,8	в том числе:
Финансовые вложения, всего	20431,4	уставный фонд
в том числе: инвестиции в дочерние общества	0,0	резервный фонд
инвестиции в другие организации	20431,4	добавочный фонд
облигации и другие долговые обязательства	0,0	фонд накопления
прочие финансовые вложения	0,0	фонд потребления
Доля перестраховщиков в страховых резервах	995,2	целевое финансирование
Должники, всего	256600,8	нераспределенная прибыль прошлых лет
в том числе: дебиторская задолженность по операциям страхования, страхования и перестрахования	674,8	нераспределенная прибыль отчетного года
дело премий по рискам, принятым в перестрахование	0,0	Страховые резервы и фонды, всего
дебиторская задолженность (кроме операций страхования, страхования и перестрахования)	255926,0	в том числе: страховые резервы
Прочие активы, всего	1599397,0	фонд предупредительных (превентивных) мероприятий
в том числе: незавершенное строительство	12672,8	гарантийные фонды
материальные ценности и затраты	74069,8	Кредиторы, всего
денежные средства	1512654,4	в том числе:
собственные акции (доли)	0,0	кредиторская задолженность по операциям страхования, страхования
прочие активы	0,0	кредиторская задолженность по операциям перестрахования
Непокрытые убытки прошлых лет	490432,6	дело премий по рискам, переданным в перестрахование
Непокрытый убыток отчетного года	0,0	зачтенные средства
БАЛАНС	4630267,1	кредиторская задолженность (кроме операций страхования, страхования и перестрахования)
		Прочие пассивы
		БАЛАНС
		4630267,1

Отчет о финансовых результатах за 2007 год

НАИМЕНОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЯ	За отчетный период
I. Страхование жизни	
Страховые взносы (премии)	0,0
Страховые выплаты	169176,7
Изменение резерва по страхованию жизни, (+ или -)	45562,7
Отчисления в гарантийный фонд	0,0
Результат от операций по страхованию жизни, (+ или -)	-123614,0
II. Страхование иное, чем страхование жизни	
Страховые взносы (премии) - нетто перестрахование	1120221,4
Изменение резерва незаработанной премии - нетто перестрахование, (+ или -)	-118515,3
Отчисленные убытки (страховые выплаты) - нетто перестрахование	176500,2
Комиссионное вознаграждение и танкетны по рискам, принятым в перестрахование	105179,2
Изменение других технических резервов (+ или -)	7293,2
Изменение иных страховых резервов (+ или -)	0,0
Отчисления в фонд предупредительных (превентивных) мероприятий и гарантийные фонды	1132,7
Расходы на ведение дела	471592,3
Комиссионное вознаграждение и танкетны по рискам, переданным в перестрахование	516,1
Результат от операций по видам страхования иным, чем страхование жизни, (+ или -)	457657,1
III. Прочие доходы и расходы, не отнесенные в разделы I и II	
Операционные доходы	499157,2
Операционные расходы	334447,2
Внерализационные доходы	62336,8
Внерализационные расходы	7293,2
Финансовый результат	489396,7
Использовано прибыли	484015,6
Нераспределенная прибыль (убыток) отчетного периода, (+ или -)	5381,1

Аудитор, индивидуальный предприниматель Волкова Алина Константиновна: УНП 100961335, свидетельство № 0067877 от 4.03.2002 г., выдана администрацией Заводского района г. Минска, лицензия на осуществление аудиторской деятельности, выданная 03.03.2006 г. года № 02201/0061832 Министерством Финансов РБ, квалификационный аттестат аудитора № 0000894 от 30.07.2003 года, выданный Министерством Финансов РБ, полагает, что проведенный аудит дает достаточные основания для выражения аудиторского мнения о достоверности во всех существенных отношениях бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «БАГАЧ» в соответствии с требованиями международных финансовых (хозяйственных) операций законодательства Республики Беларусь. Бухгалтерская (финансовая) отчетность ОАО «БАГАЧ» отражает достоверно во всех существенных отношениях его финансовое положение на 1 января 2008 г. и результаты финансово-хозяйственной деятельности за 2007 г.

УНП 600122631

ВЫПИСАЙТЕ «ЗВЯЗДУ» НА II КВАРТАЛ 2008 ГОДА З БЕСПЛАТНЫМИ УКЛАДКАМИ

Категория	Сумма	Период
для индивидуальных подписчиков	63850	8800 рублёў на месяц 26400 рублёў на квартал 52800 рублёў на паўгоддзе
для ветеранў вав і пенсіянераў	63145	8300 рублёў на месяц 24900 рублёў на квартал 49800 рублёў на паўгоддзе
для бедамасных падпісчыкаў	63858	14000 рублёў на месяц 42000 рублёў на квартал 84000 рублёў на паўгоддзе
бедамасная падпіска для ўстаноў міністэрства адукацыі, міністэрства культуры і міністэрства аховы здароўя	63239	12800 рублёў на месяц 38400 рублёў на квартал 76800 рублёў на паўгоддзе
ПАДПІСКА «ДА ЗАПАТРАБАВАННЯ» (праз кіёскі Мінгарсаюздруку)		
для индивидуальных подписчиков	63850	7460 рублёў на месяц 26400 рублёў на квартал 44760 рублёў на паўгоддзе
для ветеранў вав і пенсіянераў	63145	6990 рублёў на месяц 20970 рублёў на квартал 41940 рублёў на паўгоддзе
для бедамасных подписчиков	63858	9938 рублёў на месяц 29814 рублёў на квартал 59628 рублёў на паўгоддзе
бедамасная подпіска для ўстаноў міністэрства адукацыі, міністэрства культуры і міністэрства аховы здароўя	63239	9431 рублёў на месяц 28293 рублі на квартал 56586 рублёў на паўгоддзе

ТУ «КРОПЛЯ ЧАСУ»

УВАЧЫШТАРАЖЫПНЫ МЕНСК

Спецыяльна для «Звезды»

Для большасці іншаземцаў, якія наведваюць Беларусь, Мінск становіцца пачатковым пунктам далейшага маршруту, менавіта тут пачынаецца знаёмства з краінай. Ні адзін іншы беларускі горад не можа параўнацца з Мінскам па сваёй вядомасці ў свеце. Аднак... Не скаржыце, тут, нягледзячы на хуткія тэмпы развіцця турызму ў Мінску, турысцкі патэнцыял тут выкарыстоўваецца недастаткова эфектыўна, прынамсі, наведваюць мэтажна беларускую сталіцу замежныя вандроўнікі імкюцца пакуль не так актыўна, як сталіцы суседніх усходнеўрапейскіх дзяржаў. Выправіць становішча была задумка «Канцэпцыя развіцця турысцкай вёскі ў Мінску». Аднак наш сённяшні суразмоўца — старшы навуковы супрацоўнік Мінскага навукова-даследчага інстытута сацыяльна-эканамічных праблем, кандыдат гістарычных навук Таццяна Скрыпчанка — катэгарычна супраць нават самой назвы. «Турысцкая вёска Мінска» павінна існаваць выключна як турысцкі інстытут і не больш за тое. Мінск заўсёды — з самай глыбокай старажытнасцю — быў горадам, і менавіта гэтую яго ўнікальнасць трэба выкарыстоўваць у якасці велізарнага турысцкага патэнцыялу».

Дзе быць вёсцы?

— Тое, што мы будзем прапаноўваць турыстам, павінна паказаць не толькі нацыянальную самабытнасць, але і ўнікальнасць паходжання самога горада. Мінск займаў важнае месца ў сістэме гарадоў і княстваў Полацкай зямлі, з'яўляўся сталіцай Мінскага княства, быў вядомым цэнтрам ВКЛ і Рэчы Паспалітай, губерньскім цэнтрам Расійскай імперыі, сталіцай БССР. Мінск, які любілі іншы горады свету, з'яўляўся палітычным, паліграфічным, полікультурным кангламератам. Вельмі важна, каб былі прадстаўлены ўсе грані гарадской культуры: як той, што ўжо стала гістарычнай спадчынай, так і сённяшняй, — асабліва падкрэслівае Таццяна Сяргееўна.

І прапануюць уласную канцэпцыю па развіцці «турысцкай вёскі» Мінска. Як мяркую супрацоўніцы, каб культура-пазнавальны турызм стаў па-сапраўднаму прыярытэтным для Мінска, трэба найперш развіваць турысцкую зону сталіцы, тры ўзроўні пабудовы «турысцкай вёскі». Гэта гістарычная зона на працягу Пераможаў у раёне Палаца культуры і на паўночным захадзе Мінска, а сёння поблізу знаходзіцца Музей старажытнабеларускай архітэктуры і быту ў вёсцы Строчыца Мінскага раёна; Лошыцкі сядзібна-паркавы комплекс.

Гарадская культура

Таццяна Скрыпчанка ўпэўнена, што Музей гісторыі горада Мінска, які размешчана на тэрыторыі старажытнага замчышка, неабходна звязаць яшчэ з адным аб'ектам.

— Мне гэты аб'ект падаецца ўнікальным, паколькі ён павінен паказаць не толькі Мінск ад пачатку, але і яго самабытнасць, тое, што горад тут быў заўсёды, — своеасабліва «Кропля часу», з дапамогай якой наведвальнікі могуць перанесціся ў старажытнасць, — гаворыць Таццяна Сяргееўна. — Знешне збудаванне можа быць сучасным, нават у стылі хай-тэк-

Ветраны млын у музеі пад адкрытым небам.

са шкляненымі ліфтамі, эскалатарамі, спіральнымі дражкамі. Але ўнутры...

Унутры, па задуме аўтара канцэпцыі, наведвальнікі павінен трапіць у Мінск другой паловы XI стагоддзя. Усю плошчу горада аднавіць, вядома, нерэальна, аднак невялікую мадэль — з валамі, краснымі сценамі, вучняй планіроўкай, пэўнай колькасцю тагачасных сядзібаў — можна. Рамеснікі — каваль, ювеліры, краўцы — займаюцца сваёй звыклівай справай, некаторыя з гараджан працуюць абшчынае поле (можа быць і такі элемент), тут жа прагульваюцца дробна-свойскае жывёла... Ды і сам наведвальнік не будзе проста староннім назіральнікам, наадварот, ён на пэўны час можа стаць адным з гараджан — у адпаведнасці з выбар-

— протагараду Мінску ля Музея старажытнабеларускай архітэктуры і быту ў Строчыцах, дзе размешчаны пабудовы XIX — пачатку XX стагоддзя. Як слухна заўважае, можа дапамагчы — у адпаведнасці са сцэнарыем — апрацаваць агароды, па-другое, і архітэктары, і будаўнікі менавіта на гэтым аб'екце маглі б чэрапаць натхненні і веды для далейшай працы».

Сутнасць гэтага ўзроўню ў тым, каб побач са Строчыцамі пабудавалі турысцкую вёску з некалькімі вуліцамі, дзе былі б пабудовы XVII, XVIII, XIX, пачатку XX стагоддзяў з гасцініцай у выглядзе вясковых дамоў, карчмоў, шыноў, далёва распрацаваць і ўкараніць правядзенне розных абрадаў. Гэта турысцкая вёска і музей у Строчыцах будучы дапаўняць адзін аднаго.

— А ведаеце чым яшчэ можа быць карысны менавіта гэты праект? Агульнавядома, што многія вёскачкі на працягу 1960—1970 гадоў, калі Мінск пачаў актыўна разрастацца, увайшлі ў склад горада, часам зніклі назусямі, але далі такія прыгожыя, такія мілагучныя назвы — свае імёны — новым мікрараёнам сталіцы, — тлумачыць Таццяна Сяргееўна. — Дык вось, практычна ў любым мікрараёне горада можна пабудавать такую невялікую турысцкую вёскачку на дзесяць дамоў, паставіць гасцінічны комплекс, узгадкаць або нават можа прыдумачь прыгожыя паданні пра гэтыя мясціны. Тым больш што ў некаторых месцах рошкі тыя сапраўдныя вёскачкі, што далі назвы мікрараёнам, яшчэ захаваліся. Аднак, каб гэты праект апрацаваць, такія вёскачкі трэба ўзводзіць адначасова з усямі патрабнімі ін-

фраструктурай: стаянкамі, пунктамі грамадскага харчавання і інш. Вяртаючыся да пачатку размовы пра другі ўзровень, варта нагадаць, што археалагічныя аб'екты крэйташчэ аднаўляюцца ў турысцкай асяродку ўжо ў нашы дні. Гэта пачаўся ўраўнаважаны падыход да ўраўнаважанага харчавання і інш. Вяртаючыся да пачатку размовы пра другі ўзровень, варта нагадаць, што археалагічныя аб'екты крэйташчэ аднаўляюцца ў турысцкай асяродку ўжо ў нашы дні. Гэта пачаўся ўраўнаважаны падыход да ўраўнаважанага харчавання і інш.

Адпачынак арыстакратаў

Калі «Кропля часу» можа даць уяўленне ўвогуле пра пачатковую гарадскую культуру, турысцкая вёска побач са Строчыцамі і сам музей — пра вясковую культуру, дык атрымаваецца, што з поля зроку выпадуць такія важныя для горада элементы, як дваранская, шляхецкая культура. Як быць? Таццяна Скрыпчанка прапануе наступнае...

У Лошыцкім сядзібна-парковым комплексе ўжо праведзены цудоўныя рэстаўрацыйныя работы, прадугледжана стварэнне шэрагу музейна-забаўляльных аб'ектаў.

— Але застаецца вельмі вялікая тэрыторыя са старым яблынным

Вясковыя будні

«Кропля часу» — самая відэа-вішняя, але і самая складаная, дарагая турысцкая зона з прапанаваных для развіцця трох. Так бы мовіць, першы ўзровень. Таму распачынаць справу Таццяна Скрыпчанка прапануе з другога ўзроўню

Кучок Лашыцкага парку.

Кучок Лашыцкага парку.

— протагараду Мінску ля Музея старажытнабеларускай архітэктуры і быту ў Строчыцах, дзе размешчаны пабудовы XIX — пачатку XX стагоддзя. Як слухна заўважае, можа дапамагчы — у адпаведнасці са сцэнарыем — апрацаваць агароды, па-другое, і архітэктары, і будаўнікі менавіта на гэтым аб'екце маглі б чэрапаць натхненні і веды для далейшай працы».

Вясковыя будні

«Кропля часу» — самая відэа-вішняя, але і самая складаная, дарагая турысцкая зона з прапанаваных для развіцця трох. Так бы мовіць, першы ўзровень. Таму распачынаць справу Таццяна Скрыпчанка прапануе з другога ўзроўню

аўта

Рубрыку вядзе Мікола Дзюбела.

аматар

Аўтабяспека

ДАЕЗДЗІУСЯ...

Чатыры гады правядзе за кратамі гомельскай вадзіцель, які кіраваў транспартным сродкам у нецвярозым стане.

Адметна, што ўпершыню п'яны кіроўца быў затрыманым супрацоўнікамі ДАІ толькі 3 месяца таму. Тады яго аштрафавалі і пазбавілі праваў. Але ўрок не пайшоў на карысць і выпіўка зноў сеў за руль у нецвярозым стане. За што і паліцаўся свабоднай.

Дарчы, паводле звестак Дзяржаўнаінспекцыі, летас на Гомельшчыне па віне нецвярозых вадзіцель у адбылося 150 ДТЗ, у выніку якіх загінулі 38 чалавек.

НЕБАЯСПЕЧНЫЯ ДАРОГІ ПДНЯБЕСНАЙ

Кітай — самая аварыйная краіна ў свеце. Летас на дарогах Паднябеснай у выніку дарожна-транспартных здарэнняў (ДТЗ) загінулі 81 тысяч 649 чалавек. Такім чынам, на кожную 10 тысяч аўтамабіляў, зарэгістраваных у КНР, прыходзіцца 5 смертных выпадкаў. Гэта амаль у 2,5 раза больш, чым

у сярэднім у свеце. Нагадаю, што ў Беларусі ў мінулым годзе ахвярамі ДТЗ сталі 1517 чалавек.

Аўташкола

УЗРОСТАВЫ «ЦЭНЗ»

Міністэрства транспарту плануе ўвесці ўзроставыя абмежаванні для вучэбных аўтамабіляў.

Паводле слоў начальніка аддзела беспякоп на транспарце і ліцэнзаванні Мінтранса Паўла Баханава, для навучання курсантаў аўташкол плануецца выкарыстоўваць легковыя аўтамабілі не старэй за 10 гадоў. Для грузавікоў і аўтобусаў «узроставыя ценз» складзе 15 гадоў. Падобныя абмежаванні плануецца ўвесці з 1 студзеня 2009 года. Аднак яны будуць датычыцца толькі тых аўто, якія аўташколы зачынуць набыць пасля ўвядзення «узроставых цензаў». На эксплуатацыю транспарту гэтае патрабаванне не будзе распаўсюджвацца.

Аўтапрагноз

НОВАЕ ПАПАЎНЕННЕ

Паводле прагнозаў экспертаў, сёлетня беларусы набыдуць прыкладна 27,3 тысячы новых інашарак.

Гэта на 54 працэнты больш, чым у мінулым годзе. Нагадаю, што ў 2007 годзе ў нашай краіне было зарэгістравана 17 678 новых машын замежнай вытворчасці (расійскія аўто не ўлічваліся).

Прада, за 2 месяцы гэтага года новы аўтапарк павялічыўся толькі на 26 працэнтаў. Аднак аналітыкі сцвярджаюць, што змой аўтарынак, які ўсё жывое, змярзае. Успёх продажы новых і патрымаемых машын адбываецца вясной.

Аўтарэйтынг

Рух па некаторых дарогах Мінска з 25 сакавіка будзе часова абмежаваны

На некаторых дарогах Мінска будзе часова абмежаваны рух транспартных сродкаў, паведамлівае ўпраўленні ДАІ ГУУС Мінгарвыканкама.

У сувязі з правядзеннем работ на прадаўжанні першай лініі Мінскага метрапалітэна ад станцыі «Інстытут культуры» да станцыі «Пятроўшчына» абмежаваны будучы ўведзены з 25 сакавіка (з

«Жыццё» сэрвісных картаў падоўжылі на паўгода

Аб падаўжэнні тэрміну дзеяння сэрвісных тэлефонных картаў паведаміла Рэспубліканскае ўнітарнае аб'яднанне «Белтэлекам».

Так, сэрвісныя тэлефонныя карткі «Белтэлекам» з пазначанай «Сапраўднага да 30.06.2008 года» наміналам 2000, 4000, 8000, 16000 і 30000 тэрыфных адзінак будучы дзейнічаць да 30 снежня 2008 года. Варта нагадаць, што сэрвісныя тэлефонныя карткі з'яўляюцца аван-

Надзее НІКАЛАЕВА.

«МІС СУСВЕТ»

Пераможцам прастэжнага конкурсу «Сусветны аўтамабіль года» сёлета стаў хэтчбек «Mazda2». У фінальнай барацьбе за гэты тытул «Mazda2» апырэдылі «Ford Mondeo» і «Mercedes C-Class».

Варта адзначыць, што гэты конкурс праводзіцца ўжо чацвёрты год запар. У 2005-м лепшым у свеце аўто была прызнана «Audi A6», у 2006-м — «BMW 3-Series», летася — «Lexus LS460».

Аўтакур'ёз

СЦЕРАЖЫЦЕСЯ ЗАЙЦА!

Саюз аўтамабілістаў Аўстрыі спецыяльна папярэджвае кіроўцаў, што з надыходам вясны на дарогах гэтай краіны павялічваецца колькасць зайцаў.

Гэты напамін зусім не лішні. Бо ў Аўстрыі, калі заяц трапляе пад колы транспартнага сродку, вадзіцель абавязаны неадкладна паведаміць пра здарэнне ў паліцыю. Уцёкач з месца такога ДТЗ пагражае штраф больш чым 1 тысяча еўра. І ні ў якім разе не гаворыць аб тым, што заяц забіўся з сабой. У такім выпадку вадзіцель будучы судзіць як злодзея.

Аўтажарт

Раз'юўныя аўтаматары прыздае ў крану, дзе яму прадалі акумулятар і крычэць: «Вы ж мне казалі, што гэты акумулятар будзе апошнім, які я купіў для сваёй машыны, а ён сапсаваўся ўжо праз дзень!»

— Ну, прабачце, памыліліся. Шчыра кажучы, убаўчылі ваша ламачка, мы не разлічвалі, што яно праездзіць так доўга.

БРАКАНЬЕРСТВА «ЗАГНАЛІ» У БАЗУ

У Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры стварэнні Рэспублікі Беларусь створана інфармацыйная база даных пра месцы, дзе найбольш часта адзначаюцца выпадкі парушэння прыродаахоўнага заканадаўства.

Як патлумачылі ў самой Дзяржаўнай інспекцыі, прызначана яна для ўнутранага карыстання. Праца над стварэннем базы вялася не адзін год, звесткі збіраліся літаральна па крупнічку. Якім чынам? Умоўна кажучы, калі рыба шукае месца, дзе глыбей, браканьер — дзе рыба, дзе інспектары адзначалі месцы, дзе актыўнасьць парушальнікаў па шэрагу прычын была найбольш прыкметнай. Дарчы, удаканьляваць і папаўняць базу будуць і надалей. Мяркуюцца, што яе выкарыстанне дзяржаўна-інспекцыйна-дэмагожа больш эфектыўна змагацца з браканьерамі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«МІС СУСВЕТ»

Пераможцам прастэжнага конкурсу «Сусветны аўтамабіль года» сёлета стаў хэтчбек «Mazda2». У фінальнай барацьбе за гэты тытул «Mazda2» апырэдылі «Ford Mondeo» і «Mercedes C-Class».

Варта адзначыць, што гэты конкурс праводзіцца ўжо чацвёрты год запар. У 2005-м лепшым у свеце аўто была прызнана «Audi A6», у 2006-м — «BMW 3-Series», летася — «Lexus LS460».

Аўтакур'ёз

СЦЕРАЖЫЦЕСЯ ЗАЙЦА!

Саюз аўтамабілістаў Аўстрыі спецыяльна папярэджвае кіроўцаў, што з надыходам вясны на дарогах гэтай краіны павялічваецца колькасць зайцаў.

Гэты напамін зусім не лішні. Бо ў Аўстрыі, калі заяц трапляе пад колы транспартнага сродку, вадзіцель абавязаны неадкладна паведаміць пра здарэнне ў паліцыю. Уцёкач з месца такога ДТЗ пагражае штраф больш чым 1 тысяча еўра. І ні ў якім разе не гаворыць аб тым, што заяц забіўся з сабой. У такім выпадку вадзіцель будучы судзіць як злодзея.

Аўтажарт

Раз'юўныя аўтаматары прыздае ў крану, дзе яму прадалі акумулятар і крычэць: «Вы ж мне казалі, што гэты акумулятар будзе апошнім, які я купіў для сваёй машыны, а ён сапсаваўся ўжо праз дзень!»

— Ну, прабачце, памыліліся. Шчыра кажучы, убаўчылі ваша ламачка, мы не разлічвалі, што яно праездзіць так доўга.

БРАКАНЬЕРСТВА «ЗАГНАЛІ» У БАЗУ

У Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры стварэнні Рэспублікі Беларусь створана інфармацыйная база даных пра месцы, дзе найбольш часта адзначаюцца выпадкі парушэння прыродаахоўнага заканадаўства.

Як патлумачылі ў самой Дзяржаўнай інспекцыі, прызначана яна для ўнутранага карыстання. Праца над стварэннем базы вялася не адзін год, звесткі збіраліся літаральна па крупнічку. Якім чынам? Умоўна кажучы, калі рыба шукае месца, дзе глыбей, браканьер — дзе рыба, дзе інспектары адзначалі месцы, дзе актыўнасьць парушальнікаў па шэрагу прычын была найбольш прыкметнай. Дарчы, удаканьляваць і папаўняць базу будуць і надалей. Мяркуюцца, што яе выкарыстанне дзяржаўна-інспекцыйна-дэмагожа больш эфектыўна змагацца з браканьерамі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сёння

Месяц

Сонца Усход Заход Дзённая

Мінск	5.57	18.34	12.37
Віцебск	5.46	18.25	12.39
Магілёў	5.47	18.25	12.38
Гомель	5.45	18.20	12.35
Гродна	6.12	18.50	12.38
Брэст	6.13	18.49	12.36

Поўня.
Месяц у сузор'і Стральца.

Імяніны
Пр. Хрысціны, Аляксандра, Нікіфара,
К. Лярысы, Маргарыты,
Тодара, Фелікса, Цімафея.

Надвор'е на заўтра

Геамагнітная ўзрушэнні

23 02
20 02
17 02
14 02
11 02

Абзначэнні:
— німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў
— слабая геамагнітная бура
— малая геамагнітная бура

...і суседзі

ВАРШАВА	+3..-5°C	НІЎ	+4..-6°C	РЫГА	+1..+3°C
ВІЛЬНЮС	+2..-4°C	МАСКВА	+3..+5°C	С.-ПЕТЕРБУРГ	-3..-1°C

26 сакавіка

1989 год — у СССР адбыліся першыя альтэрнатыўныя выбары народных дэпутатаў.

1934 год — у Англіі ўпершыню ў свеце ўведзены экзамены на права кіравання аўтамабілем.

«Кажуць, у Францыі жанчыны трацілі на касметыку больш, чым дзяржава — на армію. Але ж у іх і перамог больш».

Яніна Іпахорская,

Дзе дзіця

Дытматы

Усміхнімся!

Муж прыходзіць з працы, хуценька аджэне адзенне, садзіцца ў крэсла, уключае тэлевізар, там пачынаецца футбольны матч. Жонка: — А я ведаю лік! Па радыё паведамлілі. Хочаш скажу? — Ні ў якім разе! Я сам хачу паглядзець! — Ды, калі ласка, глядзі колькі

Хочаш. Усё роўна нічога не заб'юць.

— Не перашкадзі ім, яны самі усё зробяць.

Купіў курс «Англіскай ў сне». Цэлы год перад сном ставіў касету. Вынік некалькі нечаканы — пры гуках англійскай мовы імгненна засынаю.

— Слухай, не ведаеш, як трысоў разводзіць?

— Усё ж жанчыны больш кампетэнтныя за мужчын у плане зносінаў. На старажытных як свет п'яныні, якія задае жонка мужу «чому нажорся?» і Ты дзе швендаўся?», моцная палова так і не знайшла ўніверсальных адказаў.

Пра метаг Шахерэзады і футбол у ложку...

Анатомія кахання

Каханне заўсёды прыходзіць нечакана. Спрагнаваць час яго з'яўлення немагчыма. Аднак вясной нашы шанцы трапіць пад абстрэл Амура значна павышаюцца. Услед за прыродай мы сідваем змовае змярэнне і напаяемся прагай да жыцця, кахання, прадаўжэння роду. І пры гэтым часта забываемся, што самае чароўнае, мільбны разой апаеце паэтамі пачуццё можа прынесці не толькі радасць, але і расчараванне, гора, боль. Як засцерагчы сябе ад такіх наступстваў? Ці варта даяраць каханню з першага позірку? З чаго пачынаць будаваць новую адносіны? Па адказы мы зварнуліся да заслужанага дзеяча навукі Рэспублікі Беларусь, доктара псіхалагічных навук, акадэміка Беларускай акадэміі адвукі, прафесара, БДПУ імя М. Танка старшыні праўлення Беларускага таварыства псіхалагаў Якава Львовіча КАЛАМІНСКАГА.

— Размову пра зменлівасць кахання лагічна будзе пачаць з узгадвання паняцця «псіхалагічная культура асобы». — расказвае Якаў Львовіч. — У нашым грамадстве, на жаль, яна знаходзіцца на вельмі нізкім узроўні. Асновы псіхалагічнай культуры чалавека закладаюцца ў яго сям'і. У самым раннім узросце дзеці ўжо валодаюць вялікай колькасцю асаблівых пачуццяў (любоў — не люблю, хачу — не хачу і г.д.) Важна зразумець, што псіхалагічная культура сям'і фарміруе не толькі будучы тату і маму, мужа і жонку, але і будучы каханні. Да гэтага таксама трэба рытываць маляды людзей. Сёння ў школе яны вывучаюць анатомію і фізіялогію чалавека. А псіхалогію? У мяне рэакцыя да выхаду кнігі, дапаможнік «Асновы псіхалогіі» для вучняў старшых класаў. У ёй якаясьці гаворка пра каханне і сям'ю.

— Дзеці пераімаюць асноўныя элементы псіхалагічнай культуры, у тым ліку і адносна кахання, у бацькоўскай сям'і. Аднак ёсць і іншыя крыніцы атрымання інфармацыі...

— І ў гэтым плане не можа не пахоць тое, што сёння мы бачым у сродках масавай камунікацыі. Там бесперапынна паказваюць мяккую ці жорсткую зортыку, трактуюць каханне, які нейкае дзеянне. Юнакі і дзяўчаты мільвілі «ўсмактована» усё гэта і мадлююць свае паводзіны пад экраннае ўзоры. Цяпер з'явіўся проста жудасны выраз «займацца каханнем». Заўважце — не адчувае, не перажывае каханне, а менавіта ЗАЙМАЦЦА! І падлеткі засвойваюць: каханне — гэта дзеянне.

Сваім студэнтам на экзамене я прапанаваў такое заданне: зварыць сказы «Каханне — гэта...», «Сям'я — гэта...» Прывяду толькі адны вытрымкі з адказаў: «Каханне — гэта пачуццё да іншага чалавека, якое прымушае цібе перажываць за яго, клапаціцца пра яго, каб яму было добра і камфортна». «Сям'я — гэта ячэйка грамадства. Кожны чалавек, знаходзячыся ў сям'і, атрымае вялікі жыццёвы вопыт».

Бачыце, каханне — гэта клопат пра дарагога вам чалавека. І такой

глядзецца. У халерыка моцны ўзнікнуты вельмі моцныя пачуцці, якія будуць даволі працяглымі. У сангвініка каханне бывае мімавольным (гэты тып надзвычай эмацыянальна няўстойлівы). У разважлівага і спакойнага флегматыка, наадварот, каханне — гэта ўсур'ёз і надоўга. Ёсць яшчэ меланхолікі — «людзі з тонкай скурай», якія ва ўсім праявах жыцця бачаць прагозу для себе. Яны вельмі рэлігійныя, але пры гэтым бываюць глыбокімі натурамі.

— Значыць, калі ў мяне закахаўся сангвінік, неабходна тэрмінова цягнуць яго ў ЗАГС, пакуль ён не пераклучыцца на іншы аб'ект?

— Наадварот, трэба вытрымаць час, паглядзець, ці надоўга хопіць яго кахання. Спяшача тут не варта, і гэта тычыцца ўсё.

— Аднак кажучы, што каханне не жыве больш за 2 гады?..

— Каханне — страсть — гэта

ДАРЭЧЫ...

Вучоныя даказалі, што каханне сапраўды, спялое. Закаханы чалавек губляе здольнасць аб'ектыўна і адважна ацаніць прадмет сваёй страці, не бачыць яго недахопы і ўхваляе вартасці. Такую выснову зрабіла група вучоных з Цэнтра геномнай рэгуляцыі Барселоні (аўтаномная вобласць Каталонія) на падставе апошніх даследаванняў. Цяпер можна смела казаць, што атрымана навуковае пацвярджэнне прымаўці, што каханне спялое.

Як растлумачыць іспанскім СМІ нейрабіялаг Мара Дзіерсан, гэтае заключэнне ў адноўляе ступіні справядлівае ў адносінах і да романтичнай, і да матчынай любові. У абодвух выпадках пачуццё, якім напоўнены індывідуум, актывізуе адныя і тыя ж вобласці галаўнога мозгу. Кур'ёз у тым, што паралельна з гэтым працэсам адбываецца «адключэнне» зоны мозга, якая адказвае за разважэнне і персанальную ацэнку. «Калі мы закаханыя, мы губляем здольнасць крытыкаваць сваёго партнёра», — рэзюмавала Дзіерсан.

Даследчыкі заключылі, што каханне — гэта з'ява хімічная. Сапраўднае каханне працягваецца ў такіх падобных працэсах, як фізічнае прыцягненне, сексуальны апетыт і доўгатэрміновае прыязнасць. Яны вынікаюць у чалавека цэлы комплекс хімічных змяненняў, адказных, напрыклад, за прыябнасць ці недавольнае жаданне. Цікава, што мозг жанчын і мужчын пад уздзеяннем гэтых фактараў функцыянуе па-рознаму. Моцны пол адчувае больш устойлівы сексуальны апетыт, а жанчыны — больш разважліва.

асобы від кахання, які, сапраўды, доўжыцца не вельмі доўга. Але яно можа пераходзіць у новую фазу — глыбокай прыязнасці, павагі. Усё гэта можа стаць добрым падмуркам шчаслівага шлюбу.

— З чаго лепш пачынаць будаваць адносіны?

— Калі ў вас з'явіўся аб'ект, першае, што неабходна зрабіць, — даць яму зразумець, што ён вам неабмыкае. Гэта моцны быць асобай позірк, дотыкі, словы